

Bruxelles, 8 martie 2021
(OR. en)

6268/21

SOC 86	GENDER 15
EMPL 83	JAI 235
COHOM 45	SAN 116
MI 140	TOUR 5
ANTIDISCRIM 8	SPORT 9
BETREG 3	DIGIT 27
CFSP/PESC 216	TRANS 116
EDUC 75	INST 83
FREMP 39	

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	4 martie 2021
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2021) 101 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR O Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2021) 101 final.

Anexă: COM(2021) 101 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 3.3.2021
COM(2021) 101 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

O Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030

O Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030

„Persoanele cu handicap au dreptul de a avea condiții bune la locul de muncă, de a trăi independent, de a beneficia de șanse egale, de a participa pe deplin la viața comunității lor. Ele au dreptul la o viață fără obstacole, iar obligația noastră, în calitate de comunitate, este să le asigurăm participarea deplină în societate, în condiții egale cu ceilalți.”

Președinta Comisiei, Ursula von der Leyen¹

1. Viziune și nevoia de acțiune

Uniunea Europeană are la bază valori precum egalitatea, echitatea socială, libertatea, democrația și drepturile omului. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene oferă baza pentru combaterea tuturor formelor de discriminare, stabilind egalitatea ca piatră de temelie a politicilor UE. Președinta Ursula von der Leyen a anunțat că una dintre prioritățile Comisiei este construirea unei Uniuni a egalității în toate sensurile sale.

Adoptarea Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap („CRPD” sau „convenția”) în 2006 a marcat un progres în stabilirea unor standarde minime pentru drepturile persoanelor cu handicap². UE și statele sale membre sunt semnatare ale CRPD și înregistrează progrese în punerea în aplicare a acesteia³.

Pilonul european al drepturilor sociale⁴ servește drept punct de reper pentru politicile sociale și de ocupare a forței de muncă, proclamate în comun în 2017 de către Parlamentul European, Consiliu și Comisia Europeană. Principiul 17 al pilonului subliniază faptul că persoanele cu handicap au dreptul la un sprijin pentru venit care să le asigure o viață demnă, la servicii care să le permită să participe pe piața muncii și în societate și la un mediu de lucru adaptat nevoilor lor.

Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap⁵ a deschis calea către o Europă fără bariere, încurajând acțiunile sprijinite și din fondurile UE pentru a aduce o schimbare în viața a aproximativ 87 de milioane de persoane care au o formă de handicap în UE⁶. Evaluarea⁷ arată că aceasta a contribuit la îmbunătățirea situației într-o serie de domenii, în special în ceea ce privește accesibilitatea pentru persoanele cu handicap și promovarea drepturilor acestora prin plasarea handicapului printre prioritățile agendei UE.

Cu toate acestea, persoanele cu handicap se confruntă în continuare cu obstacole semnificative în ceea ce privește accesul la asistență medicală, educație, ocuparea forței de muncă, activități recreative, precum și participarea la viața politică. Acestea prezintă un risc mai mare de sărăcie sau

¹ Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, [Ziua europeană a persoanelor cu handicap, 2020](#).

² [CRPD](#).

³ [Punerea în aplicare la nivelul UE](#).

⁴ [Proclamația interinstitucională privind Pilonul european al drepturilor sociale](#), (2017/C 428/09).

⁵ Comunicarea Comisiei [COM (2010) 636 final]: [Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap](#).

⁶ Date: EU SILC (Statisticile UE referitoare la venit și la condițiile de viață) și EU LFS (Ancheta asupra forței de muncă). 24,7 % din populația UE > 16 ani este limitată în activitățile sale, 17,7 % având limitări moderate, 7 % având limitări severe; S. Grammenos/M. Priestley, 2020: [Europe 2020 data and people with disabilities \(Europa 2020 date și persoane cu handicap\)](#).

⁷ Documentul Comisiei [SWD(2020) 291 final]: [Evaluarea Strategiei europene 2010-2020 pentru persoanele cu handicap](#).

de exclusiune socială (28,4 %) comparativ cu persoanele fără handicap (18,4 %). Peste jumătate dintre persoanele cu handicap afirmă că s-au simțit personal discriminate în 2019⁸.

Pandemia de COVID-19 și consecințele sale economice fac și mai presantă abordarea acestei probleme, întrucât a amplificat obstacolele și inegalitățile⁹. Persoanele cu handicap care trăiesc în centre de îngrijire rezidențială se confruntă cu rate mai ridicate de infectare și, în același timp, suferă de izolare din cauza normelor de distanțare socială. Persoanele care trăiesc în comunitate și acasă sunt afectate de furnizarea limitată a serviciilor personale, ceea ce le poate pune în pericol viața independentă. Accesibilitatea limitată a instrumentelor TIC necesare pentru teleconferință, pentru aranjamente de muncă la distanță, pentru învățarea la distanță, pentru cumpărăturile online și pentru accesul la informații legate de COVID-19 îngreunează chiar și sarcinile minore. UE a luat măsuri rapide pentru a atenua consecințele socioeconomice ale pandemiei, pentru a asigura o redresare echitabilă și favorabilă incluziunii, care să abordeze disparitățile și inegalitățile. Comisia a promovat măsuri de urgență încă de la începutul primăverii anului 2020¹⁰, iar în luna mai a propus un plan major de redresare pentru Europa¹¹. Următorul buget pe termen lung al UE, împreună cu NextGenerationEU¹², reprezintă cel mai mare pachet adoptat de măsuri de stimulare din istorie. Acest lucru va sprijini un răspuns la pandemia de COVID-19 și o redresare favorabile incluziunii persoanelor cu handicap¹³.

Este momentul să intensificăm acțiunile la nivel european. Parlamentul European¹⁴ a solicitat o strategie reînnoită pentru persoanele cu handicap, care să acopere toate domeniile convenției, iar Consiliul s-a angajat să continue activitatea de punere în aplicare a acesteia¹⁵. Comitetul Economic și Social European și Comitetul European al Regiunilor au subliniat rolul accesibilității și al vieții independente, precum și importanța guvernantei și a monitorizării¹⁶.

Prezenta strategie își propune să îmbunătățească viețile persoanelor cu handicap în următorul deceniu, atât în UE, cât și în afara acesteia. Obiectivele acestei strategii pot fi atinse numai printr-o acțiune coordonată atât la nivelul UE, cât și la nivel național, cu un angajament ferm din partea statelor membre și a autorităților regionale și locale de a realiza acțiunile propuse de Comisie.

În unele domenii, UE deține competențe partajate cu statele membre, cum ar fi în domeniul transporturilor sau al pieței interne. În alte domenii relevante, cum ar fi sănătatea, educația și cultura, principala competență revine statelor membre, iar UE are un rol de sprijin. Prin urmare, statelor membre le revine responsabilitatea principală de a-și concepe politicile naționale privind persoanele cu handicap în conformitate cu obligațiile lor de a pune în aplicare CRPD și în conformitate cu normele UE aplicabile. Prezenta strategie va garanta, de asemenea, că Comisia dă un exemplu în ceea ce privește punerea în aplicare a CRPD și că își intensifică activitatea împreună cu celelalte instituții ale UE în acest scop.

⁸ Eurobarometru special 493, [Discriminarea în UE](#), mai 2019.

⁹ [Resursele ONU pentru persoanele cu handicap și COVID-19](#).

¹⁰ [Acțiunile politicii de coeziune împotriva coronavirusului](#): Fondul de solidaritate al Uniunii Europene; Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus; Pachetul REACT-EU (Asistența de redresare pentru coeziune și teritoriile Europene).

¹¹ Comunicarea Comisiei (COM/2020/456 final): [„Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație”](#).

¹² Comunicarea Comisiei COM(2020) 442 final: [Un buget al UE care capacitează puterea de acțiune a planului de redresare pentru Europa](#).

¹³ Astfel cum s-a solicitat în [Declarația comună](#) a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și a vicepreședintelui Borrell, a vicepreședintei Jourova și a comisarului Dalli.

¹⁴ Rezoluția Parlamentului European din 18 iunie 2020 [referitoare la Strategia europeană pentru persoanele cu dizabilități după 2020](#).

¹⁵ Concluziile Consiliului, 2019: [Îmbunătățirea ocupării forței de muncă în rândul persoanelor aflate într-o poziție vulnerabilă pe piața forței de muncă](#); [Concluziile Consiliului privind accesul la sport al persoanelor cu dizabilități](#).

¹⁶ Comitetul Economic și Social European (CESE), 2019: [Definirea Agendei UE privind drepturile persoanelor cu handicap 2020-2030](#); Comitetul European al Regiunilor, 2017: [Dezinstituționalizarea persoanelor din sistemele de îngrijire la nivel local și regional](#).

Prezenta strategie ține seama de diversitatea handicapurilor, care rezultă din interacțiunea dintre deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale pe termen lung, care sunt adesea invizibile, și obstacolele cu care se confruntă în mediul înconjurător, precum și cu prevalența sporită a handicapului odată cu vârsta, aproape jumătate dintre persoanele cu vârsta de peste 65 de ani raportând o formă de handicap. Aceasta promovează o perspectivă intersecțională, abordând obstacolele specifice cu care se confruntă persoanele cu handicap aflate la intersecția identităților (gen, rasă, etnie, sexuală, religioasă), într-o situație socioeconomică dificilă sau într-o altă situație vulnerabilă. În rândul persoanelor cu handicap, femeile, copiii, persoanele în vârstă, persoanele fără adăpost, refugiații, migranții, romii și alte minorități etnice necesită o atenție deosebită.

Strategia sprijină tranziția verde și cea digitală și o Europă sănătoasă¹⁷, contribuind astfel la o Uniune durabilă, rezilientă, inovatoare și echitabilă. Aceasta face parte din Planul de acțiune al Pilonului european al drepturilor sociale adoptat de Comisie. Completând strategiile privind egalitatea adoptate pentru a combate discriminarea sub toate formele sale, prezenta strategie va contribui la realizarea unei Uniuni a egalității și la consolidarea rolului Europei ca partener mondial în combaterea inegalităților, în atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU¹⁸ și în promovarea drepturilor omului.

2. Accesibilitatea - un factor favorizant al drepturilor, al autonomiei și al egalității

Milioane de persoane cu handicap se confruntă cu obstacole în ceea ce privește utilizarea mijloacelor de transport, accesul în clădiri sau primirea informațiilor

Accesul la mediile construite și virtuale, la tehnologia informației și comunicațiilor (TIC), la bunuri și servicii, inclusiv la transport și infrastructură, este un factor favorizant al drepturilor și o condiție prealabilă pentru participarea deplină a persoanelor cu handicap în condiții egale cu ceilalți.

În ultimul deceniu, au fost adoptate o serie de norme ale UE în diferite domenii pentru a

64,3 % din persoanele cu handicap cu vârste de peste 16 ani dispun de o conexiune la internet acasă, în comparație cu 87,9 % din persoanele fără handicap

de face UE privind

mai accesibilă pentru persoanele cu handicap: Actul european accesibilitatea, care se referă la produse și servicii, Directiva accesibilitatea site-urilor web, Codul comunicațiilor electronice, Directiva serviciilor mass-media audiovizuale și legislația privind drepturile de autor¹⁹. Au fost instituite standarde europene de accesibilitate pentru a sprijini punerea în aplicare în mediul și TIC și pentru ca organizațiile să adopte o abordare de proiectare universală²⁰. Politicile europene promovează o transformare digitală și servicii publice digitale care să fie favorabile incluziunii și accesibile pentru persoanele cu handicap²¹. În recenta propunere de revizuire a legislației privind

construit

¹⁷ [Pactul verde european](#) (COM/2019/640 final); [Pactul climatic european](#) (COM(2020) 788 final); [Conturarea viitorului digital al Europei](#) (COM/2020/67 final); [Construirea unei Uniuni Europene a sănătății](#) (COM/2020/724 final); [Un nou Plan de acțiune privind economia circulară](#) (COM(2020) 98 final); [Un val de renovări pentru Europa](#) [COM(2020) 662]; [Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027](#) [COM(2020)624 final].

¹⁸ Organizația Națiunilor Unite: [Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă](#).

¹⁹ Directiva 2019/882/UE [Actul european privind accesibilitatea](#); Directiva 2016/2102/UE [privind accesibilitatea site-urilor web](#); Directiva 2018/1972 [Codul european al comunicațiilor electronice](#); Directiva 2018/1808 [Directiva serviciilor mass-media audiovizuale](#) și legislația privind drepturile de autor adoptată în temeiul [Tratatului de la Marrakesh \(2013\)](#) pentru facilitarea accesului la operele publicate al persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimare.

²⁰ Standarde de accesibilitate instituite ca urmare a mandatelor 376, 554, 420 și 473 ale Comisiei.

²¹ [Declarația de la Tallinn privind guvernarea electronică, 2017](#); [Declarația de la Berlin privind societatea digitală și guvernarea digitală bazată pe valoare](#). Programul spațial al UE sprijină, de asemenea, politicile de guvernare electronică cu date, informații și servicii.

roamingul²², Comisia a inclus măsuri specifice menite să faciliteze accesul utilizatorilor finali cu handicap la serviciile de urgență.

Drepturile pasagerilor garantează dreptul la nediscriminare în ceea ce privește accesul la transport și dreptul de a primi asistență gratuită pentru pasagerii cu handicap și cu mobilitate redusă care călătoresc cu avionul, cu trenul, cu mijloace de transport maritim sau cu autobuzul și autocarul²³. Premiul „Access City Award”²⁴ a stimulat o abordare coerentă și transsectorială care depășește standardele minime stabilite de legislație. În plus, Comisia a recomandat ca, în contextul renovărilor clădirilor în vederea îmbunătățirii eficienței energetice, să se asigure eliminarea barierelor în materie de accesibilitate²⁵.

Normele UE impun obligativitatea cerințelor de accesibilitate pentru ca statele membre să beneficieze de fonduri cu gestiune partajată, iar achiziționarea de bunuri, servicii și infrastructură accesibile reprezintă o obligație în cadrul achizițiilor publice²⁶. Statele membre sunt, de asemenea, încurajate să integreze finanțarea accesibilității în cadrul planurilor de redresare și reziliență.

Cu toate acestea, persistă obstacole considerabile pentru persoanele cu handicap, care împiedică mobilitatea în interiorul țărilor și în întreaga Europă, și împiedică accesul la informații, produse, servicii și locuințe.

Pentru ca obstacolele să fie eliminate la nivelul Europei, statele membre ar trebui să integreze accesibilitatea în toate politicile și acțiunile relevante, în special cele legate de Pactul verde european, de valul de renovări ale clădirilor și de noul Bauhaus european, iar profesioniștii ar trebui să beneficieze de formare în materie de accesibilitate.

La nivelul UE, Comisia va acorda o atenție deosebită punerii în aplicare și evaluării corecte a tuturor normelor UE care reglementează accesibilitatea și va identifica lacunele și necesitatea unor acțiuni legislative suplimentare²⁷. Acțiunea la nivelul UE va include, de asemenea, activități suplimentare privind standardizarea și specificațiile tehnice. Până în 2023, Comisia va examina funcționarea pieței interne a tehnologiilor asistive pentru a identifica necesitatea unor acțiuni suplimentare deoarece normele diferite ale statelor membre privind eligibilitatea și certificarea produselor pot afecta competitivitatea prețurilor²⁸. În 2021, în continuarea Comunicării privind valul de renovări ale clădirilor, Comisia va revizui cadrul legislativ referitor la performanța energetică a clădirilor, care are, de asemenea, un impact asupra îmbunătățirii accesibilității ca urmare a cerințelor de renovare²⁹.

²² Documentul [COM(2021) 85 final] al Comisiei: [Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii \(reformare\)](#).

²³ [Drepturile pasagerilor din UE](#); Interoperabilitate: [Regulamentul \(UE\) nr. 1300/2014 al Comisiei](#).

²⁴ Inițiativa Comisiei: [Premiul „Access City”](#).

²⁵ Recomandarea (UE) 2019/786 a Comisiei din 8 mai 2019 privind renovarea clădirilor.

²⁶ Propunerea Comisiei de regulament de stabilire a unor dispoziții comune privind fondurile cu gestiune partajată [COM(2018)375 final], astfel cum a fost modificată prin documentul COM(2020)450 final; Directiva 2014/24/UE [privind achizițiile publice](#).

²⁷ Evaluarea drepturilor pasagerilor din transportul aerian, din transportul naval și ale călătorilor cu autobuzul și autocarul în ceea ce privește persoanele cu handicap și cu mobilitate redusă (2021), în vederea revizuirii drepturilor pasagerilor în cadrul de reglementare (2021-2022); evaluarea Directivei privind accesibilitatea site-urilor web (2022); revizuirea Codului european al comunicațiilor electronice (2025).

²⁸ Rapoartele privind rezultatele monitorizării și utilizarea procedurii de asigurare a respectării legislației pe care statele membre trebuie să le prezinte Comisiei pentru prima dată în decembrie 2021 și, ulterior, la fiecare trei ani vor indica progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare practică a directivei și accesibilitatea site-urilor și a aplicațiilor mobile din sectorul public de-a lungul timpului.

²⁹ În timp ce obligația de a renova un procent din clădirile publice anual se aplică în prezent numai administrațiilor centrale, aceasta va fi extinsă la clădirile de la toate nivelurile administrației publice, inclusiv la cele ale Comisiei.

Inițiativă emblematică:

În 2022, Comisia va lansa un centru european de resurse **AccessibileEU** pentru a spori coerența politicilor în materie de accesibilitate și pentru a facilita accesul la cunoștințele relevante. Acest cadru de cooperare va reuni autoritățile naționale responsabile cu punerea în aplicare și asigurarea respectării normelor de accesibilitate cu experți și profesioniști din toate domeniile accesibilității, pentru a face schimb de bune practici între sectoare, pentru a inspira elaborarea de politici la nivel național și la nivelul UE, precum și pentru dezvoltarea de instrumente și standarde menite să faciliteze punerea în aplicare a legislației UE. Comisia va începe pregătirile pentru **AccessibileEU** în cadrul nou-înființatei **Platforme pentru persoanele cu handicap**³⁰.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va furniza, în 2021, orientări practice statelor membre pentru a sprijini punerea în aplicare a obligațiilor în materie de accesibilitate prevăzute în **directivele privind achizițiile publice** și va promova formarea achizitorilor publici în vederea achiziționării de servicii accesibile;
- ✓ va include, în 2021, accesibilitatea și incluziunea în **strategia consolidată a UE privind guvernarea digitală**, concentrându-se pe servicii publice digitale centrate pe factorul uman și ușor de utilizat în întreaga Europă, care să răspundă nevoilor și preferințelor cetățenilor europeni, inclusiv nevoilor persoanelor cu handicap;
- ✓ va evalua, în 2022, aplicarea **Directivei privind accesibilitatea site-urilor web** și va evalua dacă directiva ar trebui revizuită pentru a remedia eventualele lacune identificate, cum ar fi domeniul de aplicare, progresele tehnologice și coerența cu alte acte legislative relevante ale UE;
- ✓ va revizui, în 2021 și în conformitate cu Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă, **cadrul de reglementare privind drepturile pasagerilor, inclusiv drepturile persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă** în transportul aerian, naval, cu autobuzul și autocarul³¹;
- ✓ va lansa, până în 2022, un **inventar al activelor privind infrastructura feroviară**, și anume al părților accesibile ale gărilor, cu scopul de a identifica obstacolele și barierele existente în calea accesibilității³²;
- ✓ va revizui, în 2021, Regulamentul privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea **rețelei transeuropene de transport pentru a consolida dispozițiile referitoare la accesibilitate**³³;
- ✓ își va revizui, în 2021, Pachetul privind mobilitatea urbană pentru a consolida **planificarea mobilității durabile**, care impune statelor membre să adopte planuri locale de mobilitate, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri, inclusiv ale persoanelor cu handicap³⁴.

³⁰ A se vedea secțiunea 7.3.

³¹ Comunicarea Comisiei [COM(2020)789 final]: [Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă](#), punctele 91 și 92, și anexa, acțiunile 63 și 64. Evaluările regulamentelor privind drepturile pasagerilor din transportul aerian pentru persoanele cu handicap și cu mobilitate redusă și privind drepturile pasagerilor din transportul naval și ale celor care călătoresc cu autobuzul și autocarul (2021) sunt în curs de desfășurare și ar trebui să fie finalizate în primul semestru al anului 2021.

³² [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) 2019/772 al Comisiei](#).

³³ Regulamentul (UE) nr. 1315/2013: [orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport](#);

Comunicarea Comisiei [COM(2020)789 final]: [Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă](#), punctul 23 și anexa, acțiunea 55.

³⁴ Comunicarea Comisiei [COM(2020)789 final]: punctul 37 și anexa, acțiunea 20.

3. Beneficierea de drepturile UE

Persoanele cu handicap trebuie să beneficieze de toate drepturile în condiții egale cu ceilalți, în special atunci când se mută într-un alt stat membru sau când participă la viața politică.

3.1. Libera circulație și ședere

Atunci când se mută într-un alt stat membru pentru a lucra, a studia sau din alte motive, persoanele cu handicap se pot confrunta cu dificultăți în ceea ce privește recunoașterea statutului lor de persoane cu handicap. Acest lucru înseamnă că se pot confrunta cu obstacole în calea accesului la servicii, inclusiv în ceea ce privește interpretarea în limbajul semnelor și prestațiile pentru persoanele cu handicap în țara respectivă. Serviciile transfrontaliere pot, de asemenea, să reprezinte provocări. Comisia va colabora cu statele membre pentru a extinde domeniul de aplicare al recunoașterii reciproce a statutului de persoană cu handicap în domenii precum mobilitatea forței de muncă și beneficiile legate de condițiile de prestare a serviciilor.

Inițiativă emblematică:

Comisia va propune crearea unui **card european pentru dizabilitate** până la sfârșitul anului 2023, cu scopul de a fi recunoscut în toate statele membre. Acesta se va baza pe experiența proiectului-pilot privind cardul UE pentru dizabilitate³⁵ aflat în desfășurare în opt state membre și pe cardul european de parcare pentru persoanele cu handicap.

3.2. Încurajarea participării la procesul democratic

Normele naționale privează un număr de 800 000 de cetățeni ai Uniunii Europene cu handicap de dreptul de a participa la alegerile pentru Parlamentul European ca urmare a handicapului lor sau a problemelor lor de sănătate mintală

Participarea politică deplină, astfel cum prevede CRPD, înseamnă că persoanele cu handicap participă la alegeri, precum și la procesele politice și decizionale în condiții egale cu ceilalți.

În practică, persoanele cu handicap se confruntă adesea cu dificultăți în exercitarea drepturilor lor din cauza accesibilității limitate (inclusiv lipsa de informații și a comunicării în limbajul semnelor) sau din cauza restricțiilor privind capacitatea lor

juridică³⁶.

În recomandarea sa pentru alegerile din 2019 pentru Parlamentul European³⁷, Comisia a invitat statele membre să promoveze exercitarea drepturilor electorale ale grupurilor subreprezentate, inclusiv ale persoanelor cu handicap. O serie de state membre au adoptat deja ajustări juridice specifice, iar Planul de acțiune pentru democrația europeană³⁸ promovează acest proces. Raportul Comisiei privind punerea în aplicare a alegerilor pentru Parlamentul European din 2019 a constatat

³⁵ [Cardul european pentru dizabilitate: proiect-pilot în 8 SM](#) (Belgia, Cipru, Estonia, Finlanda, Italia, Malta, România, Slovenia).

³⁶ Grafic informativ: Raportul de informare al CESE (SOC/554), 2019: [Real rights of persons with disabilities to vote in European Parliament elections](#) (Drepturile reale ale persoanelor cu handicap de a vota în alegerile pentru Parlamentul European). Organizarea alegerilor în UE este reglementată în mare măsură la nivelul statelor membre și există o varietate de legi naționale care afectează publicitatea și comunicările politice, inclusiv în ceea ce privește transparența acestora. Există, de asemenea, un corpus semnificativ de legi ale UE relevante în acest context. Printre acestea se numără, în contextul alegerilor parlamentare europene, Actul electoral european din 1976 și Regulamentul privind statutul și finanțarea partidelor și fundațiilor politice europene. Comisia nu are competența generală de a interveni în chestiuni electorale. Sub rezerva respectării anumitor principii de bază, cum ar fi cele prevăzute la articolele 2 și 14 din Tratatul privind Uniunea Europeană, statele membre sunt competente și responsabile să stabilească condițiile specifice pentru desfășurarea alegerilor și autoritățile administrative și judiciare naționale sunt cele competente să asigure respectarea legislației aplicabile și a standardelor relevante.

³⁷ Recomandarea (UE) 2018/234 a Comisiei: [Consolidarea caracterului european și a desfășurării eficiente a alegerilor din 2019 pentru Parlamentul European](#).

³⁸ Comunicarea Comisiei [COM(2020) 790 final]: [Planul de acțiune pentru democrația europeană](#).

că mai sunt încă multe de făcut³⁹. Parlamentul European a invitat statele membre să intensifice schimburile de bune practici⁴⁰ pentru a îmbunătăți condițiile de participare politică a persoanelor cu handicap, inclusiv accesibilitatea informațiilor și a secțiilor de votare.

Astfel cum s-a anunțat în Raportul din 2020 privind cetățenia⁴¹, Comisia va colabora cu statele membre, inclusiv prin discuții specifice în cadrul Rețelei europene de cooperare privind alegerile⁴² și cu Parlamentul European pentru a garanta drepturile politice ale persoanelor cu handicap în condiții egale cu ceilalți. Persoanele cu handicap ar trebui să participe pe deplin la Conferința privind viitorul Europei.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va colabora cu statele membre în cadrul Rețelei europene de cooperare privind alegerile pentru a sprijini participarea electorală deplină **la alegerile europene și accesibilitatea acestora** (atât în calitate de alegător, cât și în calitate de candidat), adresându-se cetățenilor subreprezențați, inclusiv cetățenilor cu handicap, pentru a garanta exercitarea drepturilor politice ale persoanelor cu handicap în condiții egale cu ceilalți;
- ✓ va discuta, în 2022, în cadrul evenimentului la nivel înalt privind alegerile anunțat în Planul de acțiune pentru democrație, practicile privind democrația favorabilă incluziunii, cu scopul ca **listele de candidați să reflecte diversitatea** societăților noastre;
- ✓ va stabili, în 2023, pe această bază și în strânsă cooperare cu statele membre, în cadrul Rețelei europene de cooperare privind alegerile, un **ghid de bune practici electorale** care să abordeze **participarea** cetățenilor cu handicap la procesul electoral;
- ✓ va încerca să **abordeze nevoile cetățenilor cu handicap în compendiul privind votul electronic** prevăzut în Planul de acțiune european pentru democrație;
- ✓ va sprijini participarea democratică favorabilă incluziunii, inclusiv pentru persoanele cu handicap, prin intermediul noului **program „Cetățenie, egalitate, drepturi și valori”** (CERV).

4. O calitate decentă a vieții și o viață independentă

Viața independentă, serviciile sociale și de ocupare a forței de muncă de calitate, locuințele accesibile și favorabile incluziunii, participarea la învățarea pe tot parcursul vieții, o protecție socială adecvată și o economie socială consolidată sunt indispensabile pentru un trai decent pentru toate persoanele cu handicap.

Peste un milion de copii și adulți cu handicap cu vârste sub 65 de ani și peste două milioane de persoane cu vârsta de 65 de ani sau mai mult trăiesc în instituții

50,8 % din persoanele cu handicap au un loc de muncă, în comparație cu 75 % din persoanele fără handicap

37,6 % din persoanele cu handicap sunt inactive, în comparație cu 17,6 % din persoanele fără handicap

28,4 % din persoanele cu handicap prezintă riscul de sărăcie și de excludere socială, în comparație cu 18,4 % din persoanele fără handicap

³⁹ Comisia va colabora cu statele membre pentru a îmbunătăți indicatorii și colectarea datelor, ținând seama de lacunele identificate în prezentul raport.

⁴⁰ Rezoluția Parlamentului European din 26 noiembrie 2020: [Bilanțul alegerilor europene](#).

⁴¹ Comisia, 2020: [Raportul din 2020 privind cetățenia UE](#): Capacitarea cetățenilor și protejarea drepturilor acestora.

⁴² [Rețeaua europeană de cooperare privind alegerile](#).

4.1. Dezvoltarea unei vieți independente și consolidarea serviciilor comunitare

Persoanele cu handicap, în vârstă și tinere, au același drept de a trăi independent și de a fi incluse în comunitate, beneficiind de aceleași opțiuni ca și ceilalți în ceea ce privește locul lor de reședință și cu cine și cum trăiesc. În ultimul deceniu, finanțarea din partea UE a adus o contribuție importantă la viața independentă și la incluziunea în comunitate a persoanelor cu handicap⁴³. Viața independentă necesită un peisaj diferențiat de servicii de calitate, accesibile, axate pe persoane și la prețuri abordabile, bazate pe comunitate și familie, care includ asistență personală, îngrijire medicală și intervenții din partea asistenților sociali, facilitând astfel activitățile cotidiene și oferind opțiuni persoanelor cu handicap și familiilor acestora.

Serviciile de sprijin de bază trebuie să fie favorabile incluziunii și accesibile pentru copiii cu handicap și persoanele în vârstă, fiind, în același timp, sensibile din punctul de vedere al genului și al culturii.

Cu toate acestea, multe persoane cu handicap, adulți și copii, sunt separate de viața comunității și nu au control asupra vieții lor de zi cu zi, în special cele care trăiesc în instituții⁴⁴. Acest lucru se datorează în principal furnizării insuficiente de servicii adecvate la nivelul comunității, de cazare și de asistență tehnică, precum și disponibilității limitate a sprijinului pentru familii și a asistenței personale, inclusiv în domeniul sănătății mintale⁴⁵. Situația este deosebit de dificilă în zonele îndepărtate și rurale. Pandemia de COVID-19 a evidențiat și a intensificat provocările cu care se confruntă persoanele care trăiesc în instituții.

Calitatea serviciilor furnizate între statele membre și în interiorul acestora variază⁴⁶. În plus, sectorul este afectat de deficitul de forță de muncă și de condițiile de muncă dificile. Persoanele în vârstă cu handicap care trăiesc în zone rurale sunt mai predispuse să sufere din cauza insuficienței serviciilor sociale și de sănătate⁴⁷. Cartea verde privind îmbătrânirea populației⁴⁸ subliniază necesitatea de a asigura acces la astfel de servicii în zonele cu densitate scăzută a populației, iar această chestiune va fi abordată în continuare în cadrul viitoarei Viziuni pe termen lung pentru zonele rurale.

Toate acestea necesită acțiuni consolidate din partea statelor membre, iar Comisia va sprijini autoritățile naționale, regionale și locale în eforturile lor de dezinstituționalizare și de asigurare a unei vieți independente, inclusiv prin intermediul fondurilor cu gestiune partajată pentru perioada 2021-2027, prin intermediul valului de renovări, al componentei de renovare a planurilor de redresare și reziliență și al Instrumentului de sprijin tehnic⁴⁹.

Transformarea digitală accelerată și tranziția verde oferă oportunități, utilizând tehnologia informației și comunicațiilor (TIC), inteligența artificială și robotica, pentru a concepe servicii la fața locului și la distanță adaptate nevoilor persoanelor cu handicap. Utilizarea eficace a acestor

⁴³ [Finanțare din partea UE și dezinstituționalizarea](#); instituțiile rezidențiale de lungă ședere au fost excluse de la finanțarea din partea UE.

⁴⁴ N. Crowther (ANED), 2019: [The right to live independently and to be included in the community in European States](#) (Dreptul de a trăi independent și de a fi inclus în comunitate în statele europene).

⁴⁵ Coface – FamiliesEurope, 2020: [Disability and the Family](#) (Handicap și familie).

⁴⁶ Rețeaua Academică a Experților Europeni în Dizabilitate (ANED), 2018: [Mainstreaming Disability Rights in the European Pillar of Social Rights – a compendium](#) (Integrarea drepturilor persoanelor cu handicap în Pilonul european al drepturilor sociale - compendiu), p. 94ff.

⁴⁷ OCDE, 2020. [Politici pentru furnizarea de servicii prezente și viitoare pe întreg teritoriul](#).

⁴⁸ Documentul [COM(2021) 50 final] al Comisiei: [Cartea verde privind îmbătrânirea populației](#).

⁴⁹ Regulamentul (UE) nr. 2021/240 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 februarie 2021 de instituire a unui Instrument de sprijin tehnic (JO L 57, 18.2.2021, p. 1).

tehnologii necesită eliminarea barierelor în materie de accesibilitate din calea persoanelor cu handicap și investiții în competențele lor digitale.

Inițiative emblematice:

Până în 2023, Comisia va publica **orientări care să recomande statelor membre îmbunătățiri în ceea ce privește viața independentă și incluziunea în comunitate**, pentru a permite persoanelor cu handicap să locuiască în locuințe accesibile și care beneficiază de sprijin în comunitate sau să locuiască în continuare acasă (inclusiv sisteme de asistență personală).

Pe baza actualului Cadru european de calitate pe bază voluntară pentru serviciile sociale, Comisia va prezenta, până în 2024, un **cadru specific pentru serviciile sociale de excelență pentru persoanele cu handicap**, pentru a îmbunătăți furnizarea de servicii pentru persoanele cu handicap și pentru a spori atractivitatea locurilor de muncă în acest domeniu, inclusiv prin perfecționarea și recalificarea furnizorilor de servicii.

Comisia invită statele membre:

- ✓ să pună în aplicare **bunele practici de dezinstituționalizare** în domeniul sănătății mintale și în ceea ce privește toate persoanele cu handicap, pentru a consolida tranziția de la îngrijirea instituționalizată la serviciile care oferă sprijin în comunitate;
- ✓ să promoveze și să asigure finanțare pentru **locuințe sociale accesibile și favorabile incluziunii persoanelor cu handicap**, inclusiv pentru persoanele în vârstă cu handicap, și să abordeze provocările cu care se confruntă persoanele fără adăpost cu handicap.

4.2. Dezvoltarea de noi competențe pentru noi locuri de muncă

Deținerea competențelor și a calificărilor adecvate reprezintă o condiție prealabilă pentru a avea acces și a reuși pe piața forței de muncă. Astfel cum se prevede în Agenda pentru competențe în Europa⁵⁰, acest lucru necesită strategii naționale în materie de competențe care ar trebui să acopere, de asemenea, nevoile specifice ale persoanelor cu handicap. Trebuie asigurat accesul egal la educație și formare orientată către piața forței de muncă la toate nivelurile. Statele membre au responsabilitatea de a adapta politicile de educație și formare la nevoile persoanelor cu handicap într-un mod coerent cu CRPD.

În pofida dreptului de acces la educația și formarea profesională generală, proporția tinerilor cu handicap care se îndreaptă către școli profesionale speciale este ridicată. Acest lucru se datorează adesea lipsei generale de accesibilitate și de amenajări corespunzătoare⁵¹, precum și a sprijinului insuficient acordat cursanților cu handicap în mediile de formare profesională tradiționale. Tranziția la piața deschisă a forței de muncă este mai dificilă decât de la mediile educaționale tradiționale. În plus, participarea persoanelor cu handicap la învățarea în rândul adulților este mai scăzută decât cea a persoanelor fără handicap⁵².

Recomandarea Consiliului privind educația și formarea profesională (EFP)⁵³ pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență invită statele membre să conceapă programe profesionale

⁵⁰ Comunicarea Comisiei [COM (2020) 274 final]: [Agenda pentru competențe în Europa](#) în vederea obținerii unei competitivități durabile, a echității sociale și a rezilienței.

⁵¹ A se vedea ANED, 2018, p. 103f.; „Adaptări rezonabile” sunt acele modificări și adaptări adecvate și necesare care nu determină un cost disproporționat sau nejustificat, necesare într-un caz particular (articolul 2 din CRPD).

⁵² EU SILC (2018).

⁵³ Recomandarea Consiliului ([2020/C 417/01](#)).

astfel încât acestea să fie favorabile incluziunii și accesibile grupurilor vulnerabile, cum ar fi persoanele cu handicap. Alianța europeană reînnoită pentru ucenicii va contribui la schimbul de cunoștințe cu privire la modul în care ucenicile pot fi utilizate ca instrument de incluziune socială și va încuraja angajamentele privind programe de ucenicie de calitate care să ofere sprijin cursanților cu handicap. Prin intermediul Garanției pentru tineret consolidate⁵⁴, Comisia sprijină informarea și activarea tinerilor cu handicap.

Pentru ca eforturile privind furnizarea de educație și formare să se traducă în participarea la piața forței de muncă, consilierii de orientare și, în special, serviciile publice de ocupare a forței de muncă au un rol important de jucat. În Agenda pentru competențe, Comisia se angajează să își unească forțele cu Rețeaua europeană a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă pentru a dezvolta învățarea reciprocă, pentru a evidenția competențele necesare pe piața forței de muncă și pentru a intensifica furnizarea de servicii de orientare, inclusiv pentru persoanele încadrate în muncă și pentru grupurile vulnerabile, precum și pentru a elimina diferențele în materie de competențe, în special diferențele în materie de competențe digitale, adesea în cooperare cu întreprinderile sociale pentru incluziunea pe piața muncii. Astfel cum s-a anunțat în Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027⁵⁵, statele membre vor fi sprijinite în asigurarea tehnologiilor asistive și în furnizarea unui mediu și conținut digital accesibile de învățare.

Comisia invită statele membre:

- ✓ să stabilească obiective pentru participarea adulților cu handicap la procesul de **învățare** în vederea creșterii participării acestora și să se asigure că **strategiile naționale în materie de competențe** acoperă nevoile specifice ale persoanelor cu handicap pentru a contribui la atingerea obiectivului stabilit în Agenda pentru competențe și în planul de acțiune pentru punerea în aplicare a Pilonului drepturilor sociale;
- ✓ să adopte măsuri specifice și formate de formare flexibile pentru a asigura **programe EFP accesibile și favorabile incluziunii**, inclusiv pentru persoanele cu handicap;
- ✓ pe baza rezultatelor **Planului de cooperare sectorială în materie de competențe** din cadrul Pactului privind competențele, să sprijine în continuare cooperarea dintre părțile interesate relevante din economia socială, inclusiv prin identificarea nevoilor în materie de competențe digitale și prin aplicarea tehnologiei asistive pentru o mai bună capacitate de inserție profesională.

4.3. Promovarea accesului la locuri de muncă de calitate și durabile

Participarea la ocuparea forței de muncă este cea mai bună modalitate de a asigura autonomia economică și incluziunea socială. Decalajul de ocupare a forței de muncă între persoanele cu handicap și cele fără handicap rămâne ridicat: persoanele cu handicap au o rată mai scăzută a ocupării forței de muncă, sunt afectate în mod disproporționat de șomaj și părăsesc piețele forței de muncă mai devreme. Un număr mare de persoane cu handicap grav nu lucrează pe piața deschisă a forței de muncă, ci în facilități care oferă așa-numita angajare protejată. Astfel de sisteme sunt diverse și nu toate asigură condiții de muncă adecvate sau drepturi legate de muncă pentru persoanele cu handicap, nici căi către piața deschisă a forței de muncă⁵⁶. Privarea de capacitate juridică poate limita capacitatea persoanelor cu handicap intelectual sau mintal de a încheia

⁵⁴ Recomandarea Consiliului (2020/C 372/01): [Consolidarea Garanției pentru tineret](#).

⁵⁵ Comunicarea Comisiei (COM/2018/022): [Planul de acțiune pentru educația digitală](#).

⁵⁶ ANED, 2018, p. 184ff.

contracte sau de a începe o afacere, făcând astfel imposibilă desfășurarea de activități independente și antreprenoriatul.

Evaluarea Strategiei pentru persoanele cu handicap 2010-2020 a identificat ocuparea forței de muncă drept una dintre cele cinci priorități politice principale pentru acțiunile viitoare. Pentru a asigura rezultate mai bune pe piața muncii pentru persoanele cu handicap, Comisia va continua să sprijine statele membre în punerea în aplicare a orientărilor relevante privind ocuparea forței de muncă prin intermediul semestrului european, în dezvoltarea de instrumente statistice, precum și în promovarea schimbului de bune practici în contextul metodei deschise de coordonare pentru protecție socială și incluziune socială. Deblocarea potențialului și a talentelor persoanelor cu handicap va fi în beneficiul cetățenilor, al economiei și al coeziunii societății în ansamblu. Deși Directiva UE privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă⁵⁷ contribuie în mod semnificativ la promovarea drepturilor egale ale persoanelor cu handicap în ceea ce privește încadrarea în muncă, inclusiv în ceea ce privește amenajările corespunzătoare la locul de muncă, trebuie depuse mai multe eforturi pentru a asigura rezultate mai bune pe piața muncii pentru persoanele cu handicap.

Comisia va asigura în continuare aplicarea riguroasă de către statele membre a drepturilor prevăzute de Directiva privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și va prezenta un raport privind aplicarea directivei în 2021. Raportul va examina, de asemenea, dacă statele membre au urmat recomandarea Comisiei de a lua în considerare desemnarea unui organism de promovare a egalității pentru a aborda discriminarea pe motive de religie sau convingeri, handicap, vârstă și orientare sexuală care intră în domeniul de aplicare al directivei⁵⁸.

Statele membre pot utiliza Garanția pentru tineret consolidată pentru a sprijini tinerii cu handicap. Alte grupuri care necesită o atenție deosebită sunt femeile și persoanele cu handicap psihosocial.

Comisia va sprijini, de asemenea, politicile de ocupare a forței de muncă din statele membre prin promovarea economiei sociale, care oferă servicii pentru persoanele cu handicap, contribuie la integrarea persoanelor cu handicap pe piața deschisă a forței de muncă și oferă oportunități de angajare⁵⁹. Situația acestui sector variază considerabil în UE. Pentru a sprijini statele membre în consolidarea incluziunii sociale a grupurilor defavorizate, legislația UE privind achizițiile publice prevede contracte rezervate, iar legislația UE în materie de concurență permite acordarea de ajutoare de stat specifice pentru recrutarea de lucrători cu handicap. În paralel, statele membre elaborează, de asemenea, politici de „antreprenoriat incluziv” destinate grupurilor subreprezentate, cum ar fi femeile, tinerii și migrații, inclusiv persoanele cu handicap.

⁵⁷ Directiva (2000/78/CE) a Consiliului: [de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă](#).

⁵⁸ Recomandarea (UE) 2018/951 a Comisiei: [standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității](#).

⁵⁹ [Economia socială în UE](#). Economia socială include cooperative, societăți mutuale, asociații non-profit, fundații și întreprinderi sociale.

Inițiativă emblematică:

În 2022, Comisia va prezenta un **pachet pentru îmbunătățirea rezultatelor pe piața forței de muncă ale persoanelor cu handicap**, urmărind cooperarea cu Rețeaua europeană a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, cu partenerii sociali și cu organizații ale persoanelor cu handicap. Pachetul va sprijini statele membre în punerea în aplicare a orientărilor relevante privind ocuparea forței de muncă prin intermediul semestrului european. Acesta va oferi orientări și va sprijini învățarea reciprocă cu privire la consolidarea capacităților serviciilor de ocupare a forței de muncă și de integrare, promovând perspectivele de angajare prin acțiuni pozitive și combătând stereotipurile, asigurând amenajări corespunzătoare, asigurând sănătatea și siguranța la locul de muncă și sisteme de reabilitare profesională în caz de boli cronice sau accidente, explorând locuri de muncă de calitate prin intermediul încadrării în muncă protejate și căi către piața deschisă a forței de muncă.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va publica, în 2021, un raport privind punerea în aplicare a **Directivei UE privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă**⁶⁰ și, dacă este cazul, va da curs unei propuneri legislative, în special pentru a consolida rolul organismelor de promovare a egalității;
- ✓ va emite, în 2021, un **plan de acțiune privind economia socială** pentru a îmbunătăți mediul favorabil economiei sociale, inclusiv oportunitățile legate de persoanele cu handicap prin intermediul întreprinderilor sociale, cu accent pe integrarea pe piața deschisă a forței de muncă.

Comisia invită statele membre:

- ✓ să stabilească, până în 2024, **obiective de creștere a ratei de ocupare a persoanelor cu handicap și de reducere a decalajelor dintre ratele de ocupare a forței de muncă** între persoanele cu handicap și cele fără handicap pentru a contribui la atingerea obiectivului principal pentru anul 2030 privind ocuparea forței de muncă propus în Planul de acțiune privind punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale în vederea aprobării de către Consiliul European;
- ✓ să consolideze capacitățile **serviciilor de ocupare a forței de muncă** pentru persoanele cu handicap și să intensifice colaborarea cu partenerii sociali și cu organizațiile persoanelor cu handicap în acest scop;
- ✓ să faciliteze **desfășurarea de activități independente și spiritul antreprenorial**, inclusiv pentru persoanele cu handicap intelectual și psihosocial, prin acordarea de sprijin în chestiuni juridice și de afaceri, inclusiv cu ajutorul fondurilor UE.

4.4. Consolidarea sistemelor de protecție socială

Pe lângă ocuparea echitabilă a forței de muncă, o protecție socială adecvată, inclusiv sisteme de pensionare, este o condiție prealabilă esențială în vederea asigurării unui venit adecvat care să permită persoanelor cu handicap și familiilor acestora să aibă un nivel de trai decent.

În conformitate cu Pilonul european al drepturilor sociale și cu CRPD, statele membre și-au intensificat reformele sistemelor proprii de protecție socială, inclusiv ale cadrelor lor de evaluare și ale prestațiilor pentru persoanele cu handicap. Toate țările au instituit măsuri pentru a asigura un

⁶⁰ Acest raport va fi prezentat împreună cu raportul privind Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică.

venit de înlocuire pentru persoanele cu handicap. Bugetele personale și sprijinul financiar, inclusiv pentru îngrijitori, devin o practică comună⁶¹. Un număr considerabil de state membre au primit sprijin din partea Comisiei pentru reformele sistemelor lor de protecție socială prin intermediul Programului de sprijin pentru reforme structurale⁶².

Cu toate acestea, obiectivul unui nivel de trai adecvat pentru toți nu a fost încă realizat. Participarea insuficientă pe piața forței de muncă, combinată cu o protecție socială insuficientă și cu costuri suplimentare legate de handicap, inclusiv îngrijirea familiei, sunt principalele motive pentru care persoanele cu handicap și familiile acestora sunt expuse unui risc mai ridicat de sărăcie financiară. Criteriile de eligibilitate pentru prestațiile de invaliditate acționează uneori ca un obstacol în calea ocupării unui loc de muncă.

Comisia:

- ✓ va lansa, în 2022, un **studiu privind protecția socială și serviciile pentru persoanele cu handicap**, pentru a examina bunele practici privind prestațiile de invaliditate, venitul pentru limită de vârstă, asigurările de sănătate, prestațiile în numerar și cele nemonetare, precum și privind costurile suplimentare generate de handicap;
- ✓ va oferi orientări pentru a sprijini statele membre în noi **reforme ale protecției sociale** axate pe persoanele cu handicap și cadrele de evaluare a handicapului, inclusiv la cerere, prin intermediul Instrumentului de sprijin tehnic.

Comisia invită statele membre:

- ✓ să definească măsuri de **combateră în continuare a decalajelor în materie de protecție socială pentru persoanele cu handicap** pentru a reduce inegalitățile, inclusiv prin compensarea costurilor suplimentare legate de handicap și prin eligibilitatea pentru accesul la prestațiile de invaliditate.

5. Acces egal și nediscriminare

Persoanele cu handicap au dreptul la protecție împotriva oricărei forme de discriminare și violență, la șanse egale și acces la justiție, educație, cultură, locuințe, recreere, agrement, sport și turism, precum și acces egal la toate serviciile de sănătate.

52 % din persoanele cu handicap se simt discriminate

De patru ori mai multe persoane cu handicap raportează că nu le-au fost satisfăcute nevoile de asistență medicală decât cele fără handicap

20,3 % din tinerii cu handicap părăsesc școala timpuriu, în comparație cu 9,8 % din tinerii fără handicap

Numai 29,4 % din persoanele cu handicap obțin o diplomă universitară, comparativ cu 43,8 % din persoanele fără handicap

⁶¹ ANED, 2018, p. 12, 62ff.; a se vedea, de asemenea: OIM: [Disability-inclusive social protection](#) (Protecție socială favorabilă incluziunii persoanelor cu handicap).

⁶² Pentru perioada 2021-2027, acest program a fost înlocuit cu Instrumentul de sprijin tehnic, cu un mandat mai amplu și un buget majorat de 864,4 milioane EUR.

5.1. Îmbunătățirea accesului la justiție, protecție juridică, libertate și securitate

Persoanele cu handicap ar trebui să aibă acces efectiv la justiție, inclusiv prin asigurarea unor amenajări adecvate. În practică, acest lucru implică eliminarea barierelor practice și juridice care împiedică persoanele cu handicap să acționeze ca martori în procedurile penale și civile, să își apere drepturile în calitate de victime, persoane suspectate sau acuzate și, de asemenea, să participe la funcții profesionale precum judecători, avocați și procurori. Există bariere juridice, în special pentru persoanele cu dizabilități intelectuale, psihosociale sau cu probleme de sănătate mintală, deoarece acestea sunt adesea restricționate sau private de capacitatea lor juridică.

În inițiativele sale de digitalizare a sistemelor de justiție, de protecție a drepturilor victimelor și de formare a profesioniștilor⁶³, Comisia ia în considerare handicapul, în conformitate cu CRPD. Digitalizarea sistemelor judiciare este esențială pentru îmbunătățirea accesului la justiție, inclusiv pentru persoanele cu handicap în cazul în care este asigurată accesibilitatea. Comisia va acorda o atenție deosebită femeilor cu handicap, care sunt de două până la cinci ori mai expuse violenței decât alte femei⁶⁴, precum și persoanelor cu handicap care trăiesc în instituții. În cadrul strategiei sale de formare pentru profesioniștii din domeniul justiției, Comisia se va concentra pe protecția drepturilor persoanelor în spațiul digital și pe perfecționarea formării profesioniștilor din domeniul juridic cu privire la legislația privind persoanele cu handicap, inclusiv CRPD.

Comisia:

- ✓ va colabora cu statele membre pentru a pune în aplicare Convenția de la Haga din 2000 privind protecția internațională a adulților în conformitate cu CRPD, inclusiv prin intermediul unui **studiu privind protecția adulților vulnerabili în situații transfrontaliere**, în special a celor cu deficiențe intelectuale, pentru a pregăti terenul pentru ratificarea sa de către toate statele membre;
- ✓ va lansa un **studiu privind garanțiile procedurale pentru adulții vulnerabili în cadrul procedurilor penale** și va evalua necesitatea unor propuneri legislative de **consolidare a sprijinului și a protecției adulților vulnerabili** care sunt victime ale infracționalității, în conformitate cu Strategia UE privind drepturile victimelor (2020-2025);
- ✓ va oferi statelor membre **orientări privind accesul la justiție** al persoanelor cu handicap în UE, pe baza orientărilor internaționale furnizate de Organizația Națiunilor Unite⁶⁵;
- ✓ va elabora măsuri de sprijinire a statelor membre în ceea ce privește stimularea participării persoanelor cu handicap în calitate de **profesioniști** în sistemul de justiție și va colecta bune practici privind **procesul decizional susținut**.

5.2. Accesul egal la protecție socială, asistență medicală, educație și bunuri și servicii, inclusiv la locuințe

Combaterea tuturor formelor de discriminare împotriva persoanelor cu handicap se află în centrul CRPD. UE a instituit un set cuprinzător de acte legislative ale UE împotriva discriminării pentru a

⁶³ Comunicarea Comisiei [COM(2020) 710 final]: [Digitalizarea justiției în Uniunea Europeană](#); Comunicarea Comisiei [COM/2020/258 final]: [Strategia UE privind drepturile victimelor 2020-2025](#); Comunicarea Comisiei [COM(2020) 713 final]: [Asigurarea justiției în UE - o strategie europeană în materie de formare judiciară pentru perioada 2021-2024](#).

⁶⁴ În [Rezoluția sa referitoare la situația femeilor cu handicap](#) (2018/2685RSP), Parlamentul European subliniază, de asemenea, că 34 % din femeile cu probleme de sănătate sau cu handicap au fost victime ale violenței fizice sau sexuale din partea unui partener în cursul vieții lor.

⁶⁵ Organizația Națiunilor Unite, 2020: [International Principles and Guidelines on Access to Justice for Persons with Disabilities](#) (Principii și orientări internaționale privind accesul la justiție al persoanelor cu handicap).

asigura egalitatea de tratament indiferent de sex, orientare sexuală, rasă sau origine etnică, vârstă, religie sau convingeri⁶⁶. Directiva privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă prevede măsuri specifice pentru a asigura egalitatea de tratament al persoanelor cu handicap.

Există o lacună în legislația UE pentru a asigura egalitatea de tratament al persoanelor cu handicap în afara domeniului ocupării forței de muncă, cum ar fi protecția socială, asistența medicală, educația⁶⁷ și accesul la bunuri și servicii, inclusiv la locuințe. În așteptarea adoptării unei propuneri a Comisiei de directivă a Consiliului privind egalitatea de tratament⁶⁸, inegalitățile și discriminarea persistente subliniază necesitatea unor progrese suplimentare în legislația UE.

Comisia invită statele membre:

- ✓ să permită adoptarea **propunerii Comisiei de directivă orizontală** cu privire la punerea în aplicare a principiului egalității de tratament în afara domeniului ocupării forței de muncă, inclusiv handicapul;
- ✓ să sprijine **cooperarea dintre UE și cadrele naționale ale CRPD** și membrii rețelelor europene ale apărătorilor drepturilor⁶⁹.

5.3. Educație accesibilă și favorabilă incluziunii

Educația creează bazele pentru combaterea sărăciei și pentru crearea unor societăți pe deplin favorabile incluziunii. Persoanele cu handicap au dreptul de a participa la toate nivelurile și formele de educație, inclusiv la educația și îngrijirea timpurie, în condiții egale cu ceilalți. Instituțiile de învățământ și legislația relevantă trebuie să ofere condițiile pentru o abordare favorabilă incluziunii.

Există încă o nevoie considerabilă de acțiune, după cum o demonstrează decalajele în ceea ce privește rezultatele școlare dintre cursanții cu și fără handicap. Un număr mai mare de tineri cu handicap părăsesc timpuriu școala și un număr mai mic de cursanți cu handicap obțin o diplomă universitară (diferență de 14,4 puncte procentuale). Mulți copii și tineri cu handicap sunt înscriși în școli speciale, care nu oferă întotdeauna punți eficiente către sistemul de învățământ general, formarea continuă sau piața forței de muncă. Până în prezent, nu s-au efectuat suficiente cercetări sistematice cu privire la condițiile necesare cursanților cu handicap pentru a reuși, inclusiv cursanții cu handicap invizibil, cum ar fi autismul, dislexia sau hiperactivitatea. Măsurile de izolare din timpul pandemiei de COVID-19 au accentuat urgența elaborării de măsuri care să facă din învățarea la distanță favorabilă incluziunii și accesibilă o opțiune pentru toți.

La nivelul UE, educația favorabilă incluziunii a fost inclusă drept prioritate pe agenda educației. Una dintre cele șase axe ale spațiului european al educației⁷⁰ este dedicată educației favorabile incluziunii și învățării pe tot parcursul vieții pentru toți, începând cu educația și îngrijirea timpurie. Inițiativele conexe, cum ar fi inițiativa „Căi către succesul școlar”, se axează în special pe grupurile expuse riscului, cum ar fi elevii cu handicap și cu nevoi educaționale speciale. Abordarea europeană a micro-certificatelor, prin intermediul unor parcursuri de învățare flexibile și modulare, poate avea

⁶⁶ [Directiva privind egalitatea rasială](#) (2000/43/CE); [Directiva privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă](#) (2000/78/CE); [Directiva privind egalitatea de tratament](#) (2006/54/CE).

⁶⁷ Decalaje: a se vedea graficele informative din capitolele 4 și 5 privind discriminarea, educația, ocuparea forței de muncă, sărăcia și asistența medicală.

⁶⁸ Propunerea COM/2008/0426 de Directivă a Consiliului cu privire la punerea în aplicare a principiului tratamentului egal al persoanelor indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

⁶⁹ Cum ar fi Rețeaua europeană a instituțiilor naționale pentru drepturile omului (ENNHRI), Rețeaua europeană a organismelor de promovare a egalității (Equinet) și Rețeaua europeană a ombudsmanilor (ENO).

⁷⁰ Comunicarea Comisiei [COM(2020) 625 final]: [realizarea Spațiului european al educației până în 2025](#).

un impact pozitiv asupra capacității de inserție profesională și asupra procesului de învățare pe tot parcursul vieții al persoanelor cu handicap.

Politicile educaționale vor continua să fie sprijinite de Agenția Europeană pentru Educație Specială și Incluzivă⁷¹. Comisia va colecta politici și practici de promovare a realizărilor educaționale ale persoanelor cu handicap în statele membre, pentru a contribui la elaborarea politicilor. Se vor exploata sinergiile cu Strategia viitoare a UE privind drepturile copilului și cu Garanția europeană pentru copii, în vederea asigurării accesului la educație și a calității educației, inclusiv a educației și îngrijirii timpurii.

Ca răspuns la recomandările formulate către UE de către Comitetul CRPD în 2015, Sistemul școlilor europene (ESS) a instituit un subgrup de lucru pentru convenția ONU și a adoptat un plan de acțiune privind sprijinul educațional și educația favorabilă incluziunii. A fost instituit un sistem specific de monitorizare a planului.

Pentru a promova educația favorabilă incluziunii persoanelor cu handicap, statele membre pot utiliza oportunitățile oferite de finanțarea din partea UE, inclusiv programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, stabilind măsuri specifice de incluziune⁷². Politica de coeziune și Mecanismul de redresare și reziliență pentru atenuarea impactului pandemiei de COVID-19 vor continua să sprijine reformele naționale pentru o educație favorabilă incluziunii, având în vedere tranziția digitală și tranziția verde. În plus, pentru școlile și clădirile din sistemul de învățământ, statele membre pot aborda accesibilitatea prin intermediul inițiativei „Valul de renovări ale clădirilor”.

Prezenta strategie va consolida cooperarea pentru reformele naționale în domeniul educației favorabile incluziunii și va exploata oportunitățile de sinergie între Spațiul european al educației, Agenda pentru competențe în Europa, Planul de acțiune pentru educația digitală și Spațiul european de cercetare, precum și între Erasmus+ și alte instrumente de finanțare ale UE.

Comisia:

- ✓ va emite, în 2021, un **set de instrumente în scopul promovării incluziunii în educația și îngrijirea timpurie**, care include un capitol specific privind copiii cu handicap;
- ✓ va sprijini statele membre să își dezvolte în continuare **sistemele de formare a cadrelor didactice** pentru a aborda deficitul de cadre didactice din educația pentru nevoi speciale și competențele tuturor profesioniștilor din domeniul educației pentru a gestiona diversitatea în sala de clasă și pentru a dezvolta o educație favorabilă incluziunii;
- ✓ în calitate de membru al Consiliului superior al **școlilor europene**, va sprijini eforturile sporite de punere în aplicare a **Planului de acțiune privind sprijinul educațional și educația favorabilă incluziunii**⁷³, axându-se pe accesibilitate și amenajările corespunzătoare, adaptarea programelor lor de învățământ la nevoile cursanților cu handicap (de exemplu, certificate alternative de absolvire care permit continuarea educației la nivel național) și furnizarea de cursuri de formare pentru profesori în domeniul educației favorabile incluziunii.

⁷¹ [Agenția Europeană pentru Educație Specială și Incluzivă](#), o organizație independentă care acționează ca platformă de colaborare pentru ministerele educației din țările sale membre.

⁷² Programele viitoare Garanția europeană pentru copii, Erasmus Plus, Corpul european de solidaritate.

⁷³ [Astfel cum a fost aprobat de Consiliul superior în reuniunea sa din aprilie 2019 din Atena.](#)

Comisia invită statele membre:

- ✓ să sprijine dezvoltarea unor **școli favorabile incluziunii**, care pot deveni o referință pentru predarea și învățarea inovatoare și favorabile incluziunii în întreaga UE, împreună cu obiectivele spațiului european al educației și ale Planului de acțiune pentru educația digitală;
- ✓ să se asigure că sistemele lor de învățământ de la toate nivelurile respectă CRPD pentru a înregistra progrese în ceea ce privește **învățarea asistată în contexte generale favorabile incluziunii**, astfel cum s-a anunțat în Comunicarea privind Spațiul european al educației;
- ✓ să sprijine punerea în aplicare a articolului 24 din CRPD în **școlile europene**.

5.4. Accesul durabil și egal la asistență medicală

Persoanele cu handicap au dreptul la asistență medicală de înaltă calitate, inclusiv la reabilitare și prevenire legate de sănătate.

Sunt necesare măsuri suplimentare, deoarece persoanele cu handicap raportează nevoi nesatisfăcute de examinare medicală de patru ori mai des decât persoanele fără handicap. Asistența medicală este adesea prea costisitoare, este acordată la o distanță prea mare, nu este accesibilă sau este supusă unor liste lungi de așteptare⁷⁴. Pe măsură ce prevalența handicapului crește odată cu vârsta, persoanele în vârstă care trăiesc în zone rurale se confruntă cu provocări specifice din cauza lipsei de asistență medicală adecvată și a deficitelor persistente de personal⁷⁵. Persoanele cu dizabilități invizibile (cum ar fi durerea cronică sau dizabilitățile intelectuale) și care suferă de boli rare sau de cancer care adesea conduc la deficiențe nu primesc întotdeauna sprijinul personalizat necesar și același lucru se întâmplă și în cazul femeilor sau al refugiaților cu handicap. Criza provocată de pandemia de COVID-19 a scos la iveală punctele slabe din sistemele de sănătate, în special în ceea ce privește persoanele cu handicap care trăiesc în instituții care au acces limitat la asistență medicală de urgență și la terapie intensivă.

Uniunea Europeană a sănătății, lansată de Comisie în noiembrie 2020⁷⁶, va sprijini statele membre în politicile de îmbunătățire a rezilienței sistemelor lor de sănătate, inclusiv pentru persoanele cu handicap.

Reformele întreprinse de statele membre ar trebui să abordeze provocările specifice fiecărei țări în ceea ce privește grupurile care se confruntă cu obstacole deosebite în ceea ce privește accesul la serviciile de sănătate, ținând seama de inițiativa Comisiei privind transformarea digitală a serviciilor de sănătate și de asistență⁷⁷.

Comisia își va intensifica lupta împotriva cancerului prin intermediul Planului european de combatere a cancerului⁷⁸. Pentru a consolida drepturile pacienților, Comisia va efectua o evaluare a Directivei 2011/24/UE privind drepturile pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere. În cadrul acestei evaluări, Comisia va identifica situațiile în care statele membre au optat să ramburseze costurile de cazare și de călătorie sau costurile suplimentare pe care le-ar fi suportat persoanele cu handicap pentru a avea acces la asistența medicală transfrontalieră. Comisia va

⁷⁴ EU-SILC 2019: [tabel \(hlth_dh030\)](#).

⁷⁵ EU-SILC 2018; Cedefop 2016: [Skill shortage and surplus occupations in Europe](#) (Penuria de competențe și surplusul de ocupații în Europa); Eurostat, 2020: [Manualul privind îmbătrânirea Europei](#); [Anuarul Regional Eurostat 2020](#).

⁷⁶ Comunicarea Comisiei (COM/2020/724 final): [Construirea unei Uniuni Europene a sănătății](#).

⁷⁷ Comunicarea Comisiei [COM(2018) 233 final]: [Modalitățile de a face posibilă transformarea digitală a serviciilor de sănătate și de asistență în cadrul pieței unice digitale](#).

⁷⁸ Mai multe state membre au primit sprijin prin intermediul programului de reformă structurală al Comisiei pentru a îmbunătăți programele de depistare a cancerului în vederea detectării timpurii a acestuia.

evalua, de asemenea, în ce măsură punctele naționale de contact privind asistența medicală transfrontalieră au pus la dispoziție informații într-un format accesibil persoanelor cu handicap.

Comisia:

- ✓ va aborda aspecte legate de sănătate și handicap prin intermediul Grupului de coordonare privind promovarea sănătății, prevenirea bolilor și gestionarea bolilor netransmisibile (SGPP) pentru schimbul **de bune practici validate în materie de sănătate**, în vederea sprijinirii statelor membre în reformele lor în domeniul sănătății;
- ✓ va sprijini părțile interesate pentru a aborda și a atenua sarcina pe care pandemia de COVID-19 o impune asupra **sănătății mintale** a cetățenilor europeni;
- ✓ va aborda inegalitățile specifice pentru persoanele cu handicap în ceea ce privește accesul la **prevenirea cancerului, depistarea timpurie și asistența medicală** prin acțiuni specifice identificate prin registrul de inegalități din planul european de combatere a cancerului.

Comisia invită statele membre:

- ✓ să îmbunătățească accesul persoanelor cu handicap la **întregul portofoliu de asistență medicală**, inclusiv la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă și de prevenire, inclusiv prin intermediul orientărilor Comisiei privind accesul la asistență medicală pentru persoanele cu handicap, pe baza unei asistențe medicale favorabile incluziunii, accesibile și axate pe persoane, precum și a consimțământului exprimat liber și în cunoștință de cauză;
- ✓ să crească gradul de sensibilizare și să dezvolte strategii de sprijin pentru pacienții cu **handicap în ceea ce privește bolile rare** și să identifice și să analizeze modalități de facilitare a accesului la tratamente de ultimă generație, inclusiv prin utilizarea inovațiilor digitale în toate statele membre.

5.5. Îmbunătățirea accesului la artă și cultură, activități recreative, activități de timp liber, sport și turism

Arta și cultura, sportul, activitățile de timp liber, activitățile recreative și turistice accesibile și favorabile incluziunii sunt esențiale pentru participarea deplină în societate. Acestea sporesc bunăstarea și oferă tuturor, inclusiv persoanelor cu handicap, posibilitatea de a-și dezvolta și utiliza potențialul. Consiliul a subliniat importanța lor în concluziile sale privind accesul la sport al persoanelor cu dizabilități⁷⁹. Turismul accesibil pentru persoanele cu handicap este esențial pentru a sprijini atât participarea, cât și dezvoltarea socioeconomică. CRPD solicită o politică duală, care să promoveze atât activitățile generale, cât și cele specifice persoanelor cu handicap pentru copiii și adulții.

Comisia va consolida participarea persoanelor cu handicap în toate aceste domenii prin continuarea cooperării cu organizațiile sportive generale și specifice persoanelor cu handicap de la toate nivelurile. Aceasta va promova și va spori vizibilitatea operelor de artă pentru persoanele cu handicap și va depune eforturi pentru ca patrimoniul cultural și toate formele de artă să devină accesibile și favorabile incluziunii persoanelor cu handicap, cu sprijin acordat prin finanțare din partea UE, precum programul „Europa creativă”. Comisia va aborda, de asemenea, stereotipurile legate de handicap, de exemplu în mass-media și în filme, în conformitate cu Directiva serviciilor mass-media audiovizuale, care prevede respectarea de către comunicările comerciale a demnității

⁷⁹ Concluziile Consiliului, 2019: [Accesul la sport al persoanelor cu dizabilități](#).

umane și ca acestea să nu includă nicio discriminare, inclusiv cea bazată pe handicap⁸⁰. În plus, Comisia va evalua disponibilitatea operelor tipărite pentru persoanele cu handicap, ținând seama de legislația UE în vigoare⁸¹.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va lansa un studiu de **evaluare a punerii în aplicare a articolului 30** din CRPD pentru a sprijini statele membre în politicile de creștere a participării persoanelor cu handicap la activități sportive, culturale și recreative și a sprijinului acordat persoanelor cu handicap;
- ✓ va colabora cu **Comitetul paralimpic internațional** pentru promovarea incluziunii în sport și combaterea stereotipurilor;
- ✓ va promova în continuare dezvoltarea turismului accesibil, în special în orașe, prin intermediul premiului „**Capitala europeană a turismului inteligent**”⁸².

Comisia invită statele membre:

- ✓ să promoveze și să încurajeze activitățile artistice ale persoanelor cu handicap și să sensibilizeze publicul cu privire la acestea, făcându-le vizibile prin expoziții și spectacole și să facă mai multe colecții de artă și muzee accesibile persoanelor cu handicap.

5.6. Asigurarea siguranței și a protecției

Persoanele cu handicap se confruntă cu un risc mai mare de a deveni victime ale violenței și abuzurilor, atât în mediul lor familial, cât și în instituții, în special femeile, persoanele în vârstă și copiii cu handicap⁸³. Persoanele cu handicap sunt, de asemenea, ținta discursurilor de incitare la ură și a hărțuirii, inclusiv în instituțiile de învățământ. Persoanele cu handicap sau cu probleme de sănătate se confruntă cu o prevalență mai mare a violenței (17 % față de 8 % dintre persoanele fără handicap) și se confruntă cu o rată mai ridicată a hărțuirii (50 % comparativ cu 37 % din persoanele fără handicap)⁸⁴.

Traficanții de ființe umane exploatează vulnerabilitățile specifice ale persoanelor cu handicap în scopul exploatarei sexuale, al cerșetoriei forțate și al căsătoriilor fictive⁸⁵. Siguranța și bunăstarea migranților, a solicitanților și a beneficiarilor de protecție internațională, inclusiv a copiilor cu handicap, nu sunt întotdeauna protejate în centrele de primire sau în alte centre care îi găzduiesc. Dezastră precum inundațiile și cutremurele exacerbează vulnerabilitățile existente, îngreunând astfel redresarea în caz de dezastru pentru grupurile defavorizate. Aspectele legate de egalitate și accesibilitate în caz de dezastră sunt adesea neglijate în planurile de urgență existente și în asistența în materie de protecție civilă.

În plus, schimbările climatice pot avea, de asemenea, un impact mai semnificativ asupra persoanelor cu handicap care pot fi expuse riscului atunci când sunt afectate principalele servicii și

⁸⁰ Directiva (UE) 2018/1808: [Directiva privind serviciile mass-media audiovizuale](#).

⁸¹ Directiva (UE) 2017/1564: [anumite utilizări permise ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate](#).

⁸² [Capitala europeană a turismului inteligent](#) pentru durabilitate, accesibilitate, digitalizare, patrimoniu cultural/creativitate.

⁸³ Rapoarte ale Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene: <https://fra.europa.eu/en/publication/2015/children-disabilities-violence>; <https://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>.

⁸⁴ Agenția pentru Drepturi Fundamentale, 2021: [Sondaj privind drepturile fundamentale - criminalitate, siguranță și drepturile victimelor](#).

⁸⁵ Documentul [COM(2020) 661 final] al Comisiei: [Al treilea raport privind progresele înregistrate cu privire la combaterea traficului de persoane](#) și [documentul de lucru al serviciilor Comisiei](#), SWD(2020) 226 final.

infrastructuri-cheie⁸⁶; prin urmare, este deosebit de important să se asigure că tranziția verde către o societate neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei și rezilientă este echitabilă și favorabilă incluziunii și implică persoanele cu handicap.

Sunt necesare politici multidimensionale pentru a sprijini și a proteja mai bine siguranța persoanelor cu handicap în toate situațiile. Pentru a asigura o mai bună protecție împotriva violenței și a criminalității, UE a instituit un mecanism juridic solid, iar Comisia va desfășura acțiuni specifice în cadrul Strategiei privind egalitatea de gen 2020-2025⁸⁷ și al Strategiei UE privind drepturile copilului, cuprinzând consolidarea capacităților profesioniștilor și campanii de sensibilizare. În plus, Comisia va asigura integrarea aspectelor legate de handicap ale violenței și abuzurilor în viitoarele politici relevante ale UE. Politicile ar trebui să includă monitorizarea instituțiilor și identificarea și investigarea sistematică în cazurile de violență, infracțiuni sau abuz.

Sistemul european comun de azil (SECA) stabilește standarde comune de protecție și mecanisme de cooperare pentru a aborda situația și nevoile specifice ale solicitanților și beneficiarilor vulnerabili de protecție internațională, inclusiv ale persoanelor cu handicap. Comisia a făcut propuneri de reformare a sistemului european comun de azil⁸⁸, conferindu-i o mai bună reziliență și eficacitate, consolidând, în același timp, și standardele de protecție aplicabile. În aceeași ordine de idei, Comisia va asigura sprijin pentru persoanele cu handicap în cadrul Fondului pentru azil, migrație și integrare (FAMI), iar Biroul European de Sprijin pentru Azil va facilita formarea ofițerilor de protecție și a interpreților care se ocupă de cererile de azil depuse de persoanele vulnerabile, inclusiv de persoanele cu handicap. În plus, Comisia va asigura sinergii în punerea în aplicare a prezentei strategii cu Planul de acțiune privind integrarea și incluziunea (2021-2027)⁸⁹. Unul dintre principiile de bază ale noului plan de acțiune este „incluziunea pentru toți”, ținând seama de provocările legate de riscurile multiple și intersecționale care pot reprezenta provocări specifice pentru migranți.

Trecând la standarde europene comune în operațiunile de protecție civilă, Comisia va include acțiuni de sensibilizare pentru îmbunătățirea siguranței grupurilor vulnerabile. Finanțarea din partea UE va fi utilizată pentru a sensibiliza populația cu privire la nevoile persoanelor cu handicap prin intermediul reuniunilor în materie de protecție civilă cu Forumul privind protecția civilă și cu Rețeaua de cunoștințe în materie de protecție civilă a Uniunii. Comisia va continua să finanțeze programe de formare pentru situații de dezastre, inclusiv proiecte de pregătire și exerciții care țin seama de nevoile persoanelor cu handicap, și va consolida monitorizarea specifică a acțiunilor de prevenire.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va furniza, până în 2024, **orientări statelor membre și practicienilor**, inclusiv agenților de poliție, cu privire la îmbunătățirea sprijinului acordat victimelor violenței care sunt persoane cu handicap;
- ✓ va invita Agenția pentru Drepturi Fundamentale să examineze **situația persoanelor cu handicap care trăiesc în instituții** în ceea ce privește violența, abuzul și tortura.

⁸⁶ S. Jodoin, N. Ananthamoorthy, K. Lofts, 2020: *A Disability Rights Approach to Climate Governance* (O abordare a guvernantei în domeniul climei bazată pe drepturile persoanelor cu handicap), în: *Ecology Law Quarterly*, Vol. 47, nr. 1.

⁸⁷ Comunicarea Comisiei [COM(2020) 152 final]: [O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025](#).

⁸⁸ Comunicarea Comisiei [COM(2020)/609 final]: [Un nou Pact privind migrația și azilul](#).

⁸⁹ Comunicarea Comisiei [COM(2020) 758 final]: [Plan de acțiune privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021-2027](#).

Comisia invită statele membre:

- ✓ să pună în aplicare **acquis-ul SECA**, ținând seama de nevoile specifice ale **solicitanților și beneficiarilor vulnerabili de protecție internațională**, inclusiv ale persoanelor cu handicap, și să asigure o protecție adecvată în practică;
- ✓ să faciliteze **formarea ofițerilor de protecție** și a interpreților care se ocupă de cererile de azil depuse de persoanele vulnerabile, inclusiv de persoanele cu handicap, în strânsă colaborare cu Biroul European de Sprijin pentru Azil în acest sens.

6. Promovarea drepturilor persoanelor cu handicap la nivel mondial

UE va continua să susțină drepturile omului în cazul persoanelor cu handicap și să sprijine incluziunea socială a acestora în toate relațiile internaționale, precum și în cadrul tuturor acțiunilor externe, al planificării politicilor, al programelor și activităților de finanțare. De asemenea, trebuie să se acorde atenție copiilor și tinerilor cu handicap, în special în societățile aflate în situații de conflict și post-conflict sau în țările în curs de dezvoltare, unde protecția, accesul la școală și serviciile de bază lipsesc adesea.

Acest lucru implică acordarea unei atenții deosebite colaborării cu țările terțe în cadrul politicilor de extindere și de vecinătate ale UE și al agendei sale mai ample de cooperare pentru dezvoltare.

Aproximativ **un miliard de persoane** din lume suferă de un handicap

Aproximativ 15 % din populația lumii trăiește cu o anumită formă de handicap, dintre care aproximativ 2-4 % se confruntă cu dificultăți funcționale grave, aproximativ 80 % trăind în țări în curs de dezvoltare⁹⁰. În multe părți ale lumii, persoanele cu handicap au acces redus la servicii de bază favorabile incluziunii, la protecție, tehnologii asistive, informații, justiție și identitate juridică. Acest lucru se adaugă discriminării și lipsei oportunităților de angajare. Printre cele mai presante probleme se numără continuarea îngrijirii instituționalizate și segregarea. Adesea, sistemele de învățământ nu țin seama de nevoile copiilor cu handicap. În plus, persoanele cu handicap sunt adesea

printre cele mai vulnerabile în situații de criză umanitară. În caz de dezastre, rata mortalității acestora este de două până la patru ori mai mare decât cea a persoanelor fără handicap⁹¹.

Prin prezenta strategie, UE își va consolida rolul la nivel mondial de apărător al drepturilor persoanelor cu handicap prin cooperare, acțiuni umanitare și dialog cu comunitatea internațională a CRPD. Recunoscând diferitele provocări cu care se confruntă țările partenere și varietatea cadrelor de cooperare existente cu UE, prezenta strategie va servi drept sursă de inspirație pentru orientarea eforturilor de reformă și planificarea asistenței cu țările partenere și cu părțile interesate relevante. În plus, UE va continua să furnizeze ajutor umanitar și protecție în funcție de necesități, în conformitate cu principiile umanitare.

UE invită toate statele să respecte, să protejeze și să aplice drepturile persoanelor cu handicap, reflectate în toate inițiativele politice care modelează deceniul următor⁹². Este esențial ca acțiunea

⁹⁰ Organizația Mondială a Sănătății/Banca Mondială, 2011: [Raportul mondial privind handicapul a se vedea pagina 27](#).

⁹¹ Comitetul permanent pentru cooperarea între agenții, 2019: [Inclusion of Persons with Disabilities in Humanitarian Action](#) (Includerea persoanelor cu handicap în acțiunile umanitare), p. 2.

⁹² 1) Comunicare comună [JOIN (2020) 5 final]: [Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2024](#); 2) Comunicare comună [JOIN (2020) 17 final]: [Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen \(GAP\) III – o agendă ambițioasă pentru egalitatea de gen și emanciparea femeilor în acțiunile externe ale UE 2021–2025](#); 3) [Sistemul de preferințe generalizate \(SPG\) al UE](#).

externă să respecte și să pună în aplicare principiile CRPD, precum și Agenda 2030, integrând abordarea proiectării universale pentru o mai bună accesibilitate și să asigure amenajări corespunzătoare pentru persoanele cu handicap în toate acțiunile. UE va face acest lucru utilizând toate instrumentele sale, de la dialogurile politice, dialogurile privind drepturile omului și dialogurile comerciale la cooperarea cu țările terțe în cadrul politicilor de vecinătate, de extindere și de parteneriat internațional ale UE, acoperind, de asemenea, acțiunile umanitare și cooperarea cu organizațiile multinaționale. UE sprijină reformele politicilor publice la nivel mondial pentru a le face mai favorabile incluziunii și depune eforturi pentru a se asigura că toate drepturile omului, inclusiv drepturile persoanelor cu handicap, rămân în centrul răspunsului la pandemia de COVID-19 și al redresării globale. Delegațiile UE oferă sprijin pentru promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, orientări pentru punerea în aplicare a accesibilității și asigurarea unei consultări semnificative a persoanelor cu handicap, inclusiv prin intermediul organizațiilor lor reprezentative, pe baza bunelor practici existente. UE depune eforturi pentru realizarea unor acțiuni specifice privind handicapul, precum și pentru integrarea aspectelor legate de handicap în acțiunile sale externe. Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2024 și Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen III 2021-2025 stabilesc ambițiile UE de a intensifica acțiunile de combatere a tuturor formelor de discriminare cu care se confruntă persoanele cu handicap, acordând o atenție deosebită formelor multiple și intersecționale de discriminare, în conformitate cu orientările sale privind drepturile omului referitoare la nediscriminare în acțiunile externe⁹³.

UE va urmări, de asemenea, să se asigure că nevoile persoanelor cu handicap sunt abordate în mod adecvat în cadrul ajutorului umanitar finanțat de UE, prin consolidarea implicării persoanelor cu handicap și a cooperării cu societatea civilă, precum și prin sprijinirea consolidării capacităților. În plus, UE își va consolida colectarea de date privind persoanele cu handicap în cadrul ajutorului umanitar finanțat de UE, de exemplu prin promovarea utilizării setului scurt de întrebări al Washington Group⁹⁴. În plus, o trimitere la CRPD va fi inclusă în revizuirea Regulamentului SPG+ privind sistemul de preferințe generalizate al UE, stimulând respectarea acestuia de către partenerii comerciali afiliați.

UE își va intensifica și consolida, de asemenea, cooperarea cu alte state părți și semnatare, pentru a înregistra progrese în ceea ce privește ratificarea și punerea în aplicare a CRPD și pentru a-și consolida poziția de lider, în special în contextul Conferinței anuale a statelor părți la CRPD. UE sprijină în continuare organizațiile societății civile pentru a asigura faptul că reprezentanții persoanelor cu handicap pot participa la toate procesele relevante prin dialoguri structurate specifice și favorabile incluziunii, la nivelul UE, al țărilor partenere și la nivel mondial. Acestea declanșează schimburi de opinii privind inițiativele strategice și bunele practici, precum și o diseminare mai largă a rezultatelor.

UE își va împărtăși strategiile și practicile privind punerea în aplicare a CRPD în forurile multilaterale ale ONU, cum ar fi Consiliul pentru Drepturile Omului, Comisia pentru statutul femeii sau Comisia pentru dezvoltare socială și cu organizațiile de integrare regională, cum ar fi Uniunea Africană, ASEAN sau USAN. Scopul acestui schimb ar fi de a stimula punerea în aplicare transparentă și ambițioasă a CRPD în întreaga lume⁹⁵, în timp ce UE ar beneficia, de asemenea, de pe urma schimbului de practici la nivel mondial. O implicare mai puternică a UE în cadrul Comitetului CRPD ar putea declanșa o punere în aplicare mai eficace a CRPD atât în UE, cât și în

⁹³ Consiliul, 6337/19, 2019: [Orientările UE în domeniul drepturilor omului privind nediscriminarea în acțiunea externă](#).

⁹⁴ Washington Group on Disability Statistics: [Scurt set de întrebări](#).

⁹⁵ În special în alte organizații de integrare regională, cum ar fi Uniunea Africană, ASEAN sau USAN.

afara acesteia. Comisia va propune statelor membre ca UE să prezinte un candidat la alegerile pentru Comitetul CRPD, în conformitate cu Comunicarea comună privind multilateralismul⁹⁶.

Comisia și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate/Vicepreședintele Comisiei (ÎR/VP):

- ✓ vor actualiza, în 2021, **setul de instrumente privind „Abordarea privind cooperarea pentru dezvoltare bazată pe drepturi a UE, care cuprinde toate drepturile omului”**, pentru a aborda toate inegalitățile, inclusiv discriminarea împotriva persoanelor cu handicap, în cadrul acțiunilor externe;
- ✓ vor asigura faptul că **delegațiile UE** joacă un rol mai activ în sprijinirea punerii în aplicare a CRPD și în promovarea ratificării la nivel mondial;
- ✓ vor utiliza în mod sistematic indicatorul privind handicapul al Comitetului de asistență pentru dezvoltare (DAC) din cadrul OCDE⁹⁷ pentru a urmări investițiile favorabile incluziunii persoanelor cu handicap în vederea unei **monitorizări specifice a finanțării din partea UE**;
- ✓ vor furniza **asistență tehnică**, împreună cu statele membre, administrațiilor țărilor partenere prin intermediul programelor și mecanismelor lor;
- ✓ vor organiza **dialoguri structurate periodice** în cadrul Conferinței anuale a statelor părți la CRPD și în contextul altor foruri multilaterale existente și vor consolida **cooperarea, cu accent pe accesibilitate și ocuparea forței de muncă**.

7. Punerea în aplicare eficientă a strategiei

Comisia invită statele membre și toate instituțiile și agențiile UE să ia în considerare nevoile persoanelor cu handicap atunci când elaborează, pun în aplicare și monitorizează politicile, legislația și programele de finanțare prin acțiuni specifice și integrare. Comisia încurajează cooperarea în materie de handicap între instituțiile UE, statele membre și alte părți interesate, sprijinită de utilizarea fondurilor din partea UE și de furnizarea de formare.

7.1. O mai bună legiferare - respectarea CRPD în procesul de elaborare a politicilor

Obiectivul unei mai bune legiferări este de a oferi cea mai bună bază posibilă pentru un proces de elaborare a politicilor în timp util și solid. Articolul 10 din TFUE subliniază că Uniunea ar trebui să combată discriminarea, inclusiv discriminarea bazată pe handicap, atunci când își definește și pune în aplicare politicile.

Elaborarea eficientă a politicilor implică consultarea și participarea persoanelor cu handicap și a organizațiilor lor reprezentative pe tot parcursul procesului, precum și furnizarea de informații cu privire la inițiativele politice și de consultări relevante în formate accesibile.

În cadrul activităților sale de promovare a egalității pentru toți și a egalității în toate sensurile sale, Grupul operativ pentru egalitate⁹⁸ al Comisiei se străduiește să asigure integrarea aspectelor legate de handicap în toate domeniile de politică.

⁹⁶ Comunicare comună [JOIN (2021) 3]: [Consolidarea contribuției UE la multilateralismul bazat pe norme](#).

⁹⁷ OCDE, 2019: [Handbook for the marker for the inclusion and empowerment of persons with disabilities](#) (Manual pentru indicatorul pentru incluziunea și capacitatea persoanelor cu handicap).

⁹⁸ Acest grup operativ intern pentru egalitate este alcătuit din reprezentanți ai tuturor serviciilor Comisiei și ai Serviciului European de Acțiune Externă. El este sprijinit de un secretariat cu sediul în cadrul Secretariatului General al Comisiei Europene.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va consolida **setul de instrumente pentru o mai bună legiferare**, care să sporească incluziunea persoanelor handicap pentru a asigura conformitatea cu CRPD;
- ✓ va asigura **includerea și evaluarea coerente ale aspectelor legate de handicap** în evaluările și estimările impactului, după caz, inclusiv prin formarea personalului care pregătește inițiative privind CRPD.

7.2. Intensificarea cooperării dintre instituțiile UE și statele membre

Pentru a consolida punerea în aplicare a CRPD și pentru a reflecta mai bine angajamentul asumat de UE în calitate de parte la convenție, Comisia va investi în consolidarea coordonării la nivelul UE, în conformitate cu recomandările Comitetului ONU pentru drepturile persoanelor cu handicap⁹⁹.

Comisia va colabora cu Parlamentul European și cu Consiliul pentru a se asigura că aspectele legate de handicap sunt luate în considerare în mod corespunzător în cadrul negocierilor interinstituționale și vor colabora pentru identificarea lacunelor din legislația existentă.

Comisia:

- ✓ va invita toate instituțiile, organele, agențiile și delegațiile UE să **desemneze coordonatori pentru persoanele cu handicap** pentru instituțiile lor și pentru strategiile lor pentru persoanele cu handicap;
- ✓ va organiza **reuniuni periodice la nivel înalt** între Parlamentul European, Consiliu, Comisie și SEAE, cu implicarea organizațiilor reprezentative ale persoanelor cu handicap;
- ✓ va organiza un schimb anual de opinii cu **Comitetul Economic și Social European** și cu **Comitetul Regiunilor**.

Comisia invită statele membre:

- ✓ să țină seama de nevoile speciale ale persoanelor cu handicap în toate politicile care urmează să fie abordate la nivelul Consiliului și în concluziile Consiliului (**integrarea aspectelor legate de handicap**).

7.3. Colaborarea cu statele membre, cu autoritățile regionale și locale

Statele membre, în calitate de părți la CRPD, sunt actori-cheie în punerea în aplicare a CRPD, implicând guvernele, parlamentele și alte părți interesate la diferite niveluri. Acestea trebuie să raporteze periodic Comitetului ONU cu privire la măsurile lor de punere în aplicare a CRPD, inclusiv cu privire la strategiile naționale pentru persoanele cu handicap. Comisia va consolida mecanismul de guvernare pentru cooperare la nivelul UE.

⁹⁹ Comitetul ONU, 2015: [Observațiile finale privind raportul inițial al Uniunii Europene](#), punctele 75, 77.

Inițiativă emblematică:

În 2021, Comisia va înființa **Platforma pentru persoanele cu handicap**. Aceasta va înlocui Grupul la nivel înalt pentru persoanele cu handicap existent și va sprijini punerea în aplicare a prezentei strategii, precum și a strategiilor naționale pentru persoanele cu handicap. Platforma va reuni punctele focale naționale ale CRPD, organizațiile persoanelor cu handicap și Comisia. Platforma ar putea fi utilizată ca forum pentru schimbul de opinii cu privire la evaluările ONU privind punerea în aplicare a CRPD de către statele membre. Prezența online a Platformei pentru persoanele cu handicap va conține informații cu privire la reuniunile, activitățile, analizele și informațiile de țară, inclusiv promovarea bunelor practici accesibile și favorabile incluziunii.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va stabili un dialog privind handicapul cu **rețelele existente**¹⁰⁰ ale autorităților locale și regionale.

Comisia invită statele membre:

- ✓ să adopte **strategii naționale ambițioase** pentru a încuraja punerea în aplicare a CRPD și a prezentei strategii la **nivel național, regional și local**.

7.4. Sprijinirea punerii în aplicare prin finanțare din partea UE

Pentru a sprijini punerea în aplicare a prezentei strategii și a CRPD, UE va promova în continuare utilizarea fondurilor UE de către statele membre, astfel cum se prevede în cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027¹⁰¹, precum și prin noi oportunități de finanțare în cadrul NextGenerationEU, al planului de redresare care va conduce spre ieșirea din criza actuală și va pune bazele unei Europe moderne și mai durabile¹⁰². Instrumentul de sprijin tehnic poate sprijini statele membre cu expertiză tehnică personalizată.

Regulamentul privind dispozițiile comune pentru fondurile cu gestiune partajată¹⁰³ prevede cadrul de politică pentru, printre altele, fondurile politicii de coeziune, inclusiv Fondul social european+ (FSE+), Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și noul Fond pentru o tranziție justă (FTJ). Acesta prevede că statele membre trebuie să îndeplinească așa-numitele „condiții favorizante” pentru a se asigura că mediul de investiții pentru sprijinul UE este bine pregătit în prealabil. O condiție favorizantă impune **existența unui cadru național care să asigure punerea în aplicare a CRPD**. Unul dintre criteriile de îndeplinire a acesteia se referă la existența unor mecanisme care să asigure accesibilitatea. Finanțarea din partea UE sprijină domenii precum dezinstituționalizarea, incluziunea socioeconomică a persoanelor cu handicap, accesul la servicii, educație și asistență medicală favorabile incluziunii, accesul mai inclusiv la patrimoniul cultural și asigurarea accesibilității. Punctele focale ale CRPD din statele membre pot juca un rol important în sprijinirea îndeplinirii condițiilor favorizante relevante pe parcursul perioadei de programare. Regulamentul privind dispozițiile comune prevede, de asemenea, ca accesibilitatea pentru

¹⁰⁰ Rețelele includ, de exemplu [Eurocities](#) sau [Consiliul Municipalityților și Regiunilor Europene - CCRE](#).

¹⁰¹ Regulamentul (2020/2093) al Consiliului: [Cadrul financiar multianual 2021-2027](#).

¹⁰² NextGenerationEU este un instrument temporar de redresare în valoare de 750 de miliarde EUR, care contribuie la repararea daunelor economice și sociale cauzate de pandemia de coronavirus. Elementul său central este Mecanismul de redresare și reziliență, care va oferi împrumuturi și granturi pentru a sprijini reformele și investițiile statelor membre: Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui [instrument de redresare al Uniunii Europene](#) pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19.

¹⁰³ La 1 decembrie 2020, colegiuitorii au ajuns la un acord politic cu privire la Propunerea Comisiei [COM (2018)375 final] de regulament privind dispozițiile comune pentru fondurile cu gestiune partajată.

persoanele cu handicap să fie luată în considerare pe tot parcursul elaborării și punerii în aplicare a programelor operaționale ale statelor membre.

Alte fonduri pot juca un rol în realizarea obiectivelor prezentei strategii.

Programul Erasmus+ va încuraja sprijinul financiar și alte măsuri de incluziune pentru participanții cu handicap. Programul „Cetățenie, egalitate, drepturi și valori” (CERV) va sprijini punerea în aplicare și guvernanta prezentei strategii. Comisia va încuraja o punere în aplicare favorabilă incluziunii persoanelor cu handicap a altor instrumente și programe financiare, cum ar fi InvestEU, Orizont Europa¹⁰⁴.

Pentru a alinia gestionarea fondurilor relevante în temeiul cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027¹⁰⁵ cu privire la drepturile persoanelor cu handicap, Comisia va sprijini statele membre printr-o cooperare mai strânsă, prin activități de sensibilizare și prin orientări specifice.

Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională 2021-2027 va contribui la punerea în aplicare a obiectivelor externe ale strategiei. Fonduri precum SOCIEUX+, programul de cooperare tehnică axat pe misiuni pe termen scurt, Instrumentul de asistență tehnică și schimb de informații (TAIEX) și programele TWINNING vor contribui la punerea în aplicare a politicilor UE privind persoanele cu handicap la nivel mondial.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va explora oportunitățile de finanțare prin intermediul noului program „Cetățenie, egalitate, drepturi și valori” (CERV), pentru a încuraja implicarea **cetățenilor cu handicap în condiții egale cu ceilalți**;
- ✓ va sprijini **statele membre să utilizeze fondurile UE** în conformitate cu CRPD și cu respectarea accesibilității, asigurând faptul că fondurile UE nu sprijină acțiuni care contribuie la segregare sau excluziune.

Comisia invită statele membre:

- ✓ să asigure **parteneriatul** cu autoritățile regionale și locale, cu organizațiile reprezentative ale persoanelor cu handicap, cu societatea civilă, cu organismele din domeniul drepturilor fundamentale și cu alte părți interesate în conceperea și punerea în aplicare a fondurilor UE;
- ✓ să încurajeze **punctele focale ale CRPD** să sprijine îndeplinirea condițiilor favorizante relevante pe parcursul întregii perioade de programare.

8. Conducând prin puterea exemplului

Comisia își propune să conducă prin puterea exemplului și invită și alte instituții, organisme și agenții ale UE să facă același lucru.

8.1. Incluziunea persoanelor cu handicap în procesele de selecție, recrutare, angajare și păstrare

Diversitatea și incluziunea îmbogățesc și consolidează organizațiile. În acest spirit, Comisia va include în strategia sa reînnoită în materie de resurse umane acțiuni menite să stimuleze recrutarea, angajarea efectivă și perspectivele de carieră ale personalului cu handicap și să creeze medii de

¹⁰⁴ [Erasmus Plus; InvestEU; Orizont Europa.](#)

¹⁰⁵ [Cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027.](#)

lucru favorabile incluziunii, consolidându-și angajamentul în calitate de angajator de a promova diversitatea și egalitatea, asigurând în același timp accesibilitatea și amenajările corespunzătoare. Oficiul pentru diversitate și incluziune recent creat va supraveghea elaborarea și punerea în aplicare a acțiunilor relevante și va contribui la promovarea diversității, a egalității și a incluziunii în toate departamentele Comisiei.

Procesul de selecție și recrutare este bazat pe merite și pe o politică a egalității de șanse. Cu toate acestea, trebuie puse în aplicare o abordare proactivă și măsuri de promovare a unei mai mari diversități.

În ceea ce privește recrutarea, vor fi efectuate verificări privind egalitatea și diversitatea proceselor, a procedurilor și a instrumentelor de recrutare pentru a identifica orice eventuale riscuri de prejudecăți sau discriminare, precum și acțiunile de remediere necesare. Se vor lua măsuri adecvate pentru a se asigura remedierea eficientă a problemelor identificate de analizele privind egalitatea și diversitatea.

Acest lucru va fi sprijinit de o campanie de comunicare internă a Comisiei și de formarea personalului, inclusiv a cadrelor de conducere și a profesioniștilor din domeniul resurselor umane (pentru care formarea va fi obligatorie), pentru a asigura un mediu de lucru respectuos și a acționa împotriva prejudecății și a discriminării, inclusiv împotriva discriminării persoanelor cu handicap.

În ceea ce privește selecția personalului, Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO) va continua să aplice politica sa în materie de egalitate, diversitate și incluziune în cazul concursurilor și selecțiilor sale prin colectarea de date privind handicapul în etapa de depunere a candidaturii. În acest mod, EPSO este în măsură să garanteze amenajări corespunzătoare, să identifice mai bine lacunele în ceea ce privește amploarea intervenției sale și să sporească posibilitățile candidaților cu handicap de a participa la teste. De asemenea, acesta își va actualiza strategia specifică de comunicare și de informare, își va dezvolta în continuare rețeaua de organizații partenere pentru persoanele cu handicap, expertiza în amenajări corespunzătoare, precum și catalogul de formare și de servicii.

În toate canalele sale de recrutare și în diferitele sale programe, Comisia aplică o politică a egalității de șanse. Pentru ca acest lucru să se materializeze în practică, aceasta va încuraja în mod explicit candidaturile persoanelor cu handicap și va oferi candidaților sprijin și asistență specifice pe tot parcursul procesului.

Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) va continua punerea în aplicare a planului său de acțiune privind handicapul.

Inițiativă emblematică:

Comisia va adopta o **strategie reînnoită în materie de resurse umane** care va include acțiuni de promovare a diversității și a incluziunii persoanelor cu handicap și invită EPSO să completeze aceste eforturi în colaborare cu alte instituții ale UE care efectuează recrutări.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va asigura **continuarea eliminării și a prevenirii obstacolelor** de către toate serviciile pentru personalul și pentru publicul cu handicap (de exemplu, echipamente TIC accesibile și instrumente pentru reuniuni online);
- ✓ va consolida **raportarea** prin gestionarea tuturor serviciilor Comisiei cu privire la diversitate, inclusiv a amenajărilor corespunzătoare pentru personalul cu handicap.

8.2. Accesibilitatea clădirilor și a comunicării

Comisia și-a îmbunătățit în permanență accesibilitatea clădirilor, a mediilor digitale și a comunicațiilor și își va intensifica eforturile pentru a asigura accesibilitatea, inclusiv prin proiecte inovatoare, sporind accesibilitatea publicațiilor, în special a legislației și a politicilor UE, oferind formare personalului și sprijinind învățarea interpretării în limbajul internațional al semnelor.

Comisia:

- ✓ va adopta, în 2021, un **plan de acțiune privind accesibilitatea conținutului web**, care urmează să fie partajat și promovat în toate instituțiile, organismele și agențiile UE pentru a asigura conformitatea site-urilor UE, a documentelor publicate pe aceste site-uri și a platformelor online cu standardele europene în materie de accesibilitate¹⁰⁶;
- ✓ va îmbunătăți, până în 2023, accesibilitatea la nivelul serviciilor sale de **comunicare audiovizuală și de concept grafic**, precum și al publicațiilor și evenimentelor sale, inclusiv, după caz, interpretarea în limbajul semnelor și documentele în format „ușor de citit”;
- ✓ va asigura accesibilitatea pentru toate **clădirile nou ocupate** ale Comisiei, sub rezerva eventualelor cerințe de urbanism ale țărilor-gază;
- ✓ va asigura accesibilitatea **locurilor** în care sunt organizate evenimentele Comisiei;
- ✓ se va asigura că, până în 2030, toate clădirile Comisiei respectă **standardele europene în materie de accesibilitate**, sub rezerva cerințelor de urbanism ale țărilor-gază.

9. Sensibilizare, guvernanta și măsurarea progreselor

Comisia va colabora cu statele membre pentru a completa și a sprijini campaniile naționale, pentru a consolida măsurile de sensibilizare și pentru a combate stereotipurile legate de handicap. Aceasta va continua să organizeze evenimente specifice, în special Ziua europeană a persoanelor cu handicap, celebrând Ziua internațională a persoanelor cu handicap a ONU în data de 3 decembrie.

Comisia va consolida dialogurile structurate cu persoanele cu handicap și cu organizațiile reprezentative ale acestora, va asigura reprezentarea lor în procesele politice relevante și consultarea lor cu privire la propunerile relevante ale Comisiei. Aceasta va continua să finanțeze activitatea organizațiilor persoanelor cu handicap care contribuie la punerea în aplicare a CRPD, prin intermediul programului „Cetățenie, egalitate, drepturi și valori”.

Protocolul opțional la CRPD permite persoanelor cu handicap să se adreseze comitetului aferent atunci când susțin că sunt victime ale unei încălcări de către statul parte la convenție a dispozițiilor CRPD¹⁰⁷. Nu toate statele membre au aderat la protocol, iar propunerea de decizie a Consiliului privind aderarea UE la Protocolul opțional la CRPD este în curs de examinare din 2008. Comisia va urmări îndeaproape progresele înregistrate de statele membre în ceea ce privește aderarea la Protocolul opțional și va reexamina ratificarea de către UE a Protocolului opțional la CRPD din această perspectivă.

Comisia va iniția colaborarea cu Consiliul pentru a actualiza declarația UE privind competența UE în ceea ce privește aspectele reglementate de CRPD, conform recomandării Comitetului CRPD din

¹⁰⁶ Oficiul European pentru Selecția Personalului EPSO va continua să îmbunătățească accesibilitatea testelor sale și a site-ului său pentru a se conforma [orientărilor privind accesibilitatea conținutului web](#).

¹⁰⁷ [Protocolul opțional](#); [Stadiul ratificării](#): 21 de state membre.

2015¹⁰⁸. Numărul actelor juridice relevante ale UE a crescut considerabil, de la aproximativ 40 enumerate în declarație în 2008 la peste 130¹⁰⁹.

9.1. Consolidarea cadrului UE în temeiul CRPD

În calitate de parte la CRPD, UE a avut obligația de a institui un cadru pentru a promova, proteja și monitoriza punerea în aplicare a convenției.

În acest sens, a fost instituit un cadru specific al UE¹¹⁰, format din Ombudsmanul European, Comisia pentru petiții a Parlamentului European, Agenția pentru Drepturi Fundamentale și Forumul european al persoanelor cu handicap, fiecare îndeplinindu-și sarcinile în mod independent, dar coordonat. Cadrul UE supraveghează domeniul din CRPD în care statele membre au transferat competențe către UE, precum și punerea în aplicare a CRPD de către instituțiile UE.

Pentru a spori eficacitatea acestui mecanism la nivelul UE, Comisia:

- ✓ va examina, în 2022, **funcționarea cadrului UE** și va propune acțiuni pe această bază;
- ✓ va organiza un **dialog anual** între Comisie ca punct focal al UE și cadrul UE.

9.2. Asigurarea unei monitorizări și a unei raportări solide

Pe baza experienței dobândite în urma Strategiei europene 2010-2020 pentru persoanele cu handicap, Comisia va institui un cadru de monitorizare a punerii în aplicare a prezentei strategii, care va contribui, de asemenea, la semestrul european, la tabloul de bord social și la punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Monitorizarea progreselor înregistrate în statele membre se va baza pe îmbunătățirea colectării de date statistice privind situația persoanelor cu handicap, precum și pe informații privind politicile și practicile naționale care completează raportarea de către statele membre către comitetul specific al ONU. Un nou tablou de bord va prezenta progresele înregistrate în punerea în aplicare a activităților la nivelul UE în temeiul prezentei strategii, precum și a celor în domeniile în care Comisia invită statele membre să ia măsuri. Comisia va continua să monitorizeze punerea în aplicare a legislației UE privind persoanele cu handicap. În plus, Comisia va examina dacă este necesară ajustarea acțiunilor pe baza unui raport intermediar al prezentei strategii.

În numele UE, Comisia Europeană, în calitate de punct focal al UE, raportează periodic Comitetului CRPD cu privire la punerea în aplicare de către UE a convenției. În acest scop, Comisia va colecta informații, inclusiv de la Parlamentul European și de la Consiliu, precum și de la serviciile Comisiei¹¹¹.

Pentru a face posibilă o monitorizare eficientă, datele de calitate, împreună cu cercetarea pe termen lung, reprezintă o condiție indispensabilă. Acestea includ informații cu privire la ceea ce înseamnă tranziția verde și cea digitală pentru persoanele cu handicap. Deși Eurostat furnizează date din sondaje pentru domenii-cheie, colectarea datelor existente nu acoperă încă toate domeniile relevante și nu este întotdeauna suficient de frecventă pentru a identifica tendințele.

¹⁰⁸ Comitetul ONU, 2015: [Observațiile finale privind raportul inițial al Uniunii Europene](#).

¹⁰⁹ Documentul Comisiei [SWD(2017) 29 final]: [Raport intermediar privind punerea în aplicare a Strategiei europene 2010-2020 pentru persoanele cu dizabilități](#).

¹¹⁰ [Cadrul revizuit la nivelul UE](#) pentru conformarea cu articolul 33 alineatul (2) din CRPD.

¹¹¹ [Raportare](#): sunt colectate informații suplimentare cu privire la instituțiile, agențiile și organismele UE.

Comisia va consolida colectarea datelor în toate domeniile în care au fost identificate lacune¹¹², inclusiv a datelor privind persoanele care trăiesc în instituții și a cercetării privind handicapul în cadrul programului-cadru pentru cercetare și inovare al UE Orizont Europa (2021-2027), integrând o abordare intersecțională. Pe baza unei colectări mai cuprinzătoare a datelor, Comisia va consolida monitorizarea privind persoanele cu handicap în contextul semestrului european.

De asemenea, Comisia:

- ✓ va elabora și va publica, în 2021, un **cadru de monitorizare** pentru obiectivele și acțiunile prezentei strategii;
- ✓ va elabora, cel târziu până în 2023, noi **indicatori privind handicapul**, cu o foaie de parcurs clară pentru punerea în aplicare. Aceștia trebuie să includă indicatori pentru copii și situația persoanelor cu handicap în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, educația, protecția socială, sărăcia și excluziunea socială, condițiile de viață, sănătatea, utilizarea noilor tehnologii de comunicare, sprijinind indicatorii pentru tabloul de bord social, semestrul european, obiectivele de dezvoltare durabilă ale UE;
- ✓ va elabora un **raport** în 2024 privind prezenta strategie, evaluând progresele înregistrate în punerea sa în aplicare și, dacă se consideră necesar, își va actualiza obiectivele și acțiunile;
- ✓ va elabora o **strategie pentru colectarea datelor**, va orienta statele membre în mod corespunzător și va furniza o analiză a surselor de date existente și a indicatorilor existenți, inclusiv a datelor administrative.

10. Concluzie

Prin prezenta strategie, Comisia își propune să realizeze noi îmbunătățiri semnificative în toate domeniile vieții persoanelor cu handicap din UE și din afara acesteia. În următorul deceniu, prezenta strategie va sprijini atât statele membre, cât și instituțiile UE în eforturile lor de a pune în aplicare CRPD. Realizarea inițiativelor avute în vedere în prezenta strategie va contribui la reducerea discriminării, a inegalităților și va sprijini persoanele cu handicap să se bucure pe deplin de drepturile omului, de libertățile fundamentale și de drepturile UE în condiții egale cu ceilalți, până în 2030, pentru a le maximiza independența, participarea și pentru a le oferi condiții de viață decente.

Obiectivele prezentei strategii trebuie să fie realizate printr-un angajament ferm din partea statelor membre, prin promovarea unor politici și acțiuni care vor crea medii accesibile, sisteme de educație favorabile incluziunii, precum și sisteme de asistență medicală de înaltă calitate și căi eficiente pentru obținerea de locuri de muncă echitabile pentru persoanele cu handicap.

Capacitarea persoanelor cu handicap pentru a participa pe deplin și a contribui la tranziția către o economie și o societate favorabile incluziunii, verzi și digitale, precum și la democrația noastră va reafirma valorile UE consacrate în tratate. Aceasta va aduce o contribuție importantă la Uniunea egalității și va consolida drepturile persoanelor cu handicap la nivel mondial.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să colaboreze și să servească drept exemplu în ceea ce privește punerea în aplicare a CRPD atât la nivelul UE, cât și la nivel național. **Comisia invită Consiliul să adopte concluzii cu privire la prezenta strategie.**

¹¹² De exemplu, în ceea ce privește persoanele cu handicap care trăiesc în instituții, sănătatea, ajutorul umanitar, ocuparea forței de muncă.